POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2020 • LXXIII • ŠTEVILKA 2

POROČILA
SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

VSEBINA

Iz provincialata 3
POČITNICE SO ČAS ZA ODDIH IN MOLITVENO SAMOTO 3

Iz generalne kurije 5
NE BOJTE SE; TEMA NI PREMAGALA LUČI! 5
GENERALNI KAPITELJ 7
PAPEŽ FRANČIŠEK OB OSEMSTOLETNICI FRANČIŠKANSKIH MUČENCEV IN FRANČIŠKANSKEGA POKLICA SVETEGA ANTONA 8
POSEBNA KATEHEZA PAPEŽA FRANČIŠKA 10
SPOROČILO ZA RAMAZAN 2020 12
KAJ SE DOGAJA Z NAŠIM SKUPNIM DOMOM? 14
FRANČIŠKANI PO SVETU SE PRIDRUŽUJEJO REVOLUCIJI HVALJEN, MOJ GOSPOD 16
FRANČIŠKANI, KI SO ŽRTVOVALI SVOJA ŽIVLJENJA V ČASU KUGE 17
FRANČIŠKANSKA IZKUŠNJA IN ODGOVOR: COVID-19 IN ŠE VEČ VIDEOKONFERENCA REDA O COVID-19 19
FRANČIŠKANSKI REDOVNIK IN ZDRAVNIK PROSTOVOLJEC V SLUŽBI BOLNIKOV S KORONAVIRUSOM 21
BRATJE V INDIJI: 22
“HVALA, KER NAM POMAGATE, DA POMAGAMO BLIŽNJIM” 22
MEDVERSKA MOLITEV ZA ZDRAVJE V JERUZALEMU 24
BLAŽENA MARIA DOMENICA MANTOVANI & ČASTITLJIVI BOŽJI SLUŽABNIK COSMA SPESSOTTO OFM 25
KAMPANJA ZA POKLICE »TUDI JAZ SEM« NA POLJSKEM UŽIVA MEDIJSKO POZORNOST 26
BR. AGUSTÍN HERNÁNDEZ OFM 27
NEZAPOSLENOST V SAO PAOLU NARAŠČA, BRATJE POSTREŽEJO DO 4.000 OBROKOV DNEVNO 28

Iz provincialata 29
Zapisnik 8. redne seje provincialnega definitorija 29
Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija 30
ČESTITKA NOVEMU PROVINCIALU ZAGREB 31
IZREDNA SEJA JKPM V SPLITU 32
PETA OBLETNICA OKROŽNICE LAUDATO SI‘ 34
LJUBEZEN DO STVARSTVA SKOZI OČI SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA 34
DUHOVNA OBNOVA – JUNIJ 2020 36

Iz življenja bratov in samostanov 38
ZLATA MAŠA P. HADRIJANA BRAJNIKA 38
POTRES V ZAGREBU – FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN NA KAPTOLU 40
MARIBOR 42
NOVICE IZ KAMNIKA 43
FRANČIŠKANI V NOVEM MESTU ŽE 550 LET 44
IZ LEMONTA TER NEW YORKA IN JOHNSTOWNA 52
TEOLOŠKI IN PASTORALNI IZZIVI 54
RAZKRITJE ZAKLADA: KNJIGA USKLAJENOSTI ŽIVLJENJA SVETEGA FRANČIŠKA Z ŽIVLJENJEM NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA 54
PRIDITE K MENI VSI, KI SE TRUDITE … (SvRT) 55
»KJER STOJIŠ, JE SVETA ZEMLJA« (2 Mz 3,5) 56
LETOŠNJE POČITNICE 57
PRAZNIK SV. CIRILA IN METODA 58
SV. LONGIN 59
ZGODILO SE JE 60

... In naj molijo za rajne 61
+ MARIJA KNAVS 61
+ KATARINA (KATI) PETERLIN roj. PRAPROTNIK 62

Poročila leto 2020 (LXXIII)
številka 2

Izdala: Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Tadej Strehovec
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič, p. Krizostom Komar br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

POČITNICE SO ČAS ZA ODDIH IN MOLITVENO SAMOTO

Če hočeš uvideti in razumeti Božjo ljubezen, potem se ji moraš izpostavljati v samoti. Frančišek se je skozi molitev naučil, da se prisotnost Svetega Duha, po katerem je hrepenel, lažje doseže, če se umakne hrupu sveta. Zato je iskal samotna mesta v divjini in zapuščene cerkve, da bi v njih ponoči molil. Brez bivanja v samoti ne bi bilo Frančiška. Frančišek ni bil samo človek skupne molitve, ampak predvsem molitve "na samem" s svojim Stvarnikom. Sv. Bonaventura je zapisal: "Samo tisti, ki so prečiščeni z molitvijo, morejo prodreti v globine skrivnosti. Tam, kjer pamet intelektualcev ostaja zunaj, ljubezen in mistika prodreta noter!"

Tomaž Čelanski: "Frančiškovo najbolj gotovo zatočišče je bila osebna molitev in to dolgotrajna molitev. Kadar je začel moliti pozno, je redko končal pred jutrom. Ko je hodil, sedel ali jedel, neprestano je molil. Ponoči je pogosto sam odhajal molit na samotna mesta".

Molitvena samota potrebuje tišino. Bog je prijatelj tišine. Glejte kako narava, drevje, trava, cvetlice rastejo v tišini. Glejte zvezde, sonce, luno, kako se gibljejo v tišini. Tišino potrebujemo, da bi se mogli dotakniti duš. V tišini človek odkrije velikanske vrednote in skrivnosti, ki so v globini njegovega bitja, ali pa se jih še bolj zave. Poiskati moramo tišino. Z Bogom ni pomembno delati ali govoriti, ampak biti. To mora biti posebna tišina »v dvoje«, kakor med zaljubljencema, za katera je tišina zmeraj polna besed. Kaj pove tišina? Da te ima prav v tem trenutku nekdo rad ... Tudi če ne bi bilo nikogar, je Bog tisti Nekdo.

Ljubezen rada razmišlja. Prevevajo jo mnoge misli, ker ve, da ljubeče misli vodijo v ljubeča dejanja. Že ljubezen ima rada samoto, da lahko razmišlja, kaj šele molitev, ki si želi samote, da lahko v miru razmisli o Ljubezni z veliko začetnico! Za globok razmislek pa je potreben mir.

Predati se molitveni samoti je napor, vendar Jezus naredi vse ostalo kar manjka. Na nas je, da skrijemo svoje življenje v Bogu s Kristusom. V osebni molitvi lažje kot v skupni izstopimo iz nas samih proti Očetu v Jezusovem imenu. V molitveni samoti lažje najdemo veselje, ne samo nad Bogom, ampak tudi nad ljudmi. Sv. Terezija Deteta Jezusa: "Ko ljubim, čutim, da sam Jezus deluje v meni. Čim bolj sem v molitvi z njim združena, tem bolj ljubim vse sestre." Molitev je studenec, iz katerega vre veselje srečanja z Gospodom, je ogenj proti mrazu brezbrižnosti, brezvoljnosti in hladnih odnosov. Ko molimo, se naše srce osvobodi tolikih odpadkov. Molitev nam spremeni srce. Pomaga nam razumeti, kakšen je naš Bog. Molitev je srečanje med Božjo žejo in našo žejo. Molitev je dihanje vere.

Bogu ne ugaja hrup, zato pogosto deluje v tišini. Brez hrupa je naredil vesolje. Brez pretirane medijske pozornosti je bil rojen v noči, poklical apostole, poslal Svetega Duha in brez pretiranega hrupa se je rodila Cerkev. Koliko različnih čudežev naredi Bog vsak dan, pa nihče ne ve zanje: ostaja med nami, potrpežljivo skrit v Evharistiji, na naša pota prihaja s svojo Previdnostjo, deli talente, kliče v svojo službo, dela dobra dela... in vse to brez hrupa. Tudi naša molitev naj ne dela hrupa. Gospod, nauči me molčati, nauči me poleg skupne molitve ljubiti tudi molitveno samoto, da ne bom več čutil nobene potrebe po množici besed, ampak samo po tebi!

Dragi bratje, želim vam, da si med počitnicami oddahnete in si naberete novih moči, še bolj pa vam želimo, da najdete čas za molitveno samoto, za katero pogosto med pastoralnim letom nimate časa.

p. Marjan Čuden

NE BOJTE SE; TEMA NI PREMAGALA LUČI!

[prim. Mt 28,5; Jn 1,5]

Velikonočno pismo generalnega ministra 2020

Najdražji bratje in sestre,
Naj vam živi Kristus nakloni mir!

Letošnje praznovanje velike noči bo zaznamovano s širjenjem novega koronavirusa, ki je pretresel svet. Na stotisoče ljudi je okuženih, na deset tisoče jih je umrlo. Še veliko več bo žrtev, preden bo mogoče razviti učinkovito cepivo, da o posledicah tega virusa na krajevno, regionalno in svetovno gospodarsko življenje sploh ne govorimo. Stopnja brezposelnosti hitro narašča, družine se že morajo odločati, katero hrano si bodo lahko privoščile in kateri se bodo morale odpovedati. In kot da to ne bi bilo dovolj, se virus zdaj širi še v afriške in azijske države, kjer večina zdravstvene infrastrukture ni dovolj opremljene, da bi sprejela tiste, ki bodo resno zboleli.

Na tej poti se vstali Kristus približa vsakemu od nas in nas s svojo Besedo razsvetljuje in v naših srcih prižiga ogenj prve ljubezni: »Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?« (Lk 24,32). To besedilo o vstajenju služi kot prepričljiv poziv k ljubezni, usmiljenju in bližini našega Boga v vseh trenutkih življenja, zlasti kadar je človeško življenje ogroženo. Ravno v teh časih Gospod Jezus za nas počne to, kar je storil za dva učenca, ki sta hodila proti Emavsu s strtim srcem, zmedenimi mislimi in uničenimi upi. Tistega, čemur sta bila priča v Jeruzalemu, nista mogla sprejeti.

Ne da bi ga prepoznala, ju Jezus na poti nagovori in ju prosi, naj spregovorita o tem, kaj ju skrbi. »O kakšnih rečeh se pogovarjata med potjo?« (Lk 24,17). To vprašanje je več kot le prošnja, naj mu posredujeta informacije o zadnjih dogodkih. Jezus se odpre za poslušanje in učencema omogoči, da misli posvetita tistemu, kar ju resnično skrbi: temi in obupu, ki ju je v njuni življenji prineslo grozljivo križanje. »Si ti edini tujec v Jeruzalemu, ki ne ve, kaj se je tam zgodilo te dni?« (v. 18) Vprašanje, ki sta ga postavila ta dva človeka, se dotika najgloblje človeške solidarnosti, poleg tega, kar bi seveda o tem lahko rekli s svetopisemskega in eksegetičnega vidika. Če nečesa ne poznaš, to včasih pomeni isto, kot da nečesa ne želiš vedeti. Papež Frančišek to imenuje kultura brezbrižnosti. Ko nekdo pozna resnico o nečem, je dolžan ravnati popolnoma drugače, se zavezati, da bo storil, kar je potrebno in prav, se odzvati na nastale potrebe in živeti dosledno. To je narava spreobrnjenja: kliče nas, da se prebudimo in naredimo red v svojem življenju. Zahteva, da svoje življenje povežemo z božjo zgodbo, bistveni del te zgodbe pa je njegovo stalno spodbujanje, da bi prišli k njemu, da bi nas rešil in popeljal na pot do polnosti življenja.

Mogoče je ta popotnik spodbudil moža, da sta mu še naprej razlagala, kaj se je zgodilo v Jeruzalemu. Pripovedovala sta, kako naj bi jih Jezus iz Nazareta izpeljal iz njihove povprečnosti, njihove nejasne podobe o tem, kdo je Bog in kaj pomeni tistim, ki ga iščejo z odprtim in ponižnim srcem. Osvobodil naj bi jih suženjske odvisnosti, v kateri so živeli zaradi (tuje) rimske okupacije, in sodelovanja tistih, ki so skrbeli le za lastne interese. »Kako so ga naši véliki duhovniki in poglavarji izročili v smrtno obsodbo in ga križali« (Lk 24,20).

Tudi v najtemnejših trenutkih človeškega obupa, ko se je zdelo, da ni več razloga za upanje, sta učenca, ki sta se odpravila v Emavs, uzrla kanček svetlobe. Imela sta motivacijo, da ne obupata, da ne bi dopustila, da bi ju použil brezup in uničil sanje, ki jima jih je dal »prerok, mogočen v dejanju in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom« (Lk 24,19). A pripovedi nista mogla končati tam. Svojemu skrivnostnemu sopotniku sta želela povedati še več: »Vsi iz sebe smo tudi zaradi nekaterih žena iz naših vrst. Ko so bile zgodaj zjutraj pri grobu in niso našle njegovega telesa, so se vrnile in pripovedovale, da so imele celó videnje angelov, ki so dejali, da živi« (Lk 24,22-23). »Da je bil živ!« Težko je pogasiti človeško upanje in ljubezen, tudi v nevzdržnih okoliščinah. Kljub obupu sta učenca dopuščala, da bi Bog lahko še kaj storil in da jih ni zapustil.

Med praznovanjem velikonočne vigilije srečamo še eno besedilo, ki je tesno povezano s to zvestobo in upanjem, ki ju Bog prinaša človeštvu v osebi svojega ljubljenega sina Jezusa. Matejev evangelij prikazuje lik Marije Magdalene in druge žene, imenovane Marija, ki gresta h grobu žalovat nad smrtjo človeka, ki so ga imeli za obljubljenega Odrešenika. Zemlja se je tresla, kamen, ki je zapiral vhod v grob, je bil odmaknjen, pojavil se je angel in rekel ženskama: »Ne bojta se! … Ni ga tukaj. Obujen je bil, kakor je rekel« (prim. Mt 28,5).

Iz besedila je razvidno, da ju angelove besede razveselijo, a hkrati zmedejo. Kljub temu »hitro« zapustita grob in stečeta v Jeruzalem, da bi prejeto sporočilo predali skritim in prestrašenim učencem. Tako kot se je zgodilo učencema na poti v Emavs, tudi tukaj sam Jezus sreča ženski, ju pozdravi in dovoli, da se mu približata in mu objameta noge. Jezus jima reče: »Ne bojta se! Pojdita in sporočita mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli« (28,10).

Velikokrat se moramo soočiti s svojimi strahovi, ker nam življenje ponuja neznane oziroma negotove okoliščine. Če se vrnem k uvodni temi, epidemija koronavirusa je v vseh nas vzbudila skrb, tesnobo in občutek popolne nemoči. Podobe bolnikov, ki umirajo sami, ker ne morejo doseči svojih družin, so nas pretresle. To veliko noč nas svetopisemska besedila o vstajenju vabijo, da se spopademo s hudo grožnjo človeškemu življenju: Jezusovo življenje, ki ga je izgubil v zelo nasilnem dejanju; življenje človeštva, ki se spopada z virusom, ki bi na tem malem planetu lahko ubil in škodoval milijonom ljudi. Vemo, da virus ni edina grožnja, s katero se spopada človeštvo, v tem trenutku pa je največja. Zato moramo še toliko bolj prisluhniti angelu in Jezusu, ki nam v teh težkih časih nudita tolažbo za celotno človeško skupnost.

Ne bojte se! Da, vstali Kristus resnično »vse dela novo« (prim. Raz 21,5) in zato želi prenoviti naša življenja in naš odgovor na različne grožnje. Kot je zapisal sveti Bonaventura, »s tem, da je premagal stvaritelja smrti, nas uči, kako živeti« (Drevo življenja 34). Poziva nas, naj zapustimo grob svojih strahov, predsodkov, svoje povprečnosti in presežemo tiste situacije, ki nam preprečujejo, da bi v polnosti živeli svojo poklicanost, torej da bi vstali, da bi bili novi možje in žene. Spomnim se besed papeža Frančiška, ki nas je na zadnjem generalnem kapitlju spodbudil, naj »obnovimo medsebojno zaupanje, da bo svet videl in veroval ter spoznal, da Jezusova ljubezen zdravi rane in vse združuje v eno«. Poziva nas, da okrepimo zaupanje v moč, ki izvira od velike noči.

Srečanje z vstalim Kristusom, ki nas osvobaja hromečih strahov, nas poziva, da presegamo same sebe, gremo onkraj občutka varnosti in udobja, ko si govorimo »vedno je bilo tako«. Izzvani smo, da hodimo po poti evangelija, ki je vedno nov, saj vsebuje »beseda večnega življenja« (Jn 6,68). Srečanje z vstalim postane poslanstvo in oznanilo novega življenja. »Tisti, ki so ga spoznali, tisti, ki živijo kot njegovi prijatelji in se istovetijo z njegovim sporočilom, morajo nujno govoriti o njem in drugim prinašati njegovo novo življenje: gorje mi, če ne bom oznanjal evangelija!« (*Querida Amazonia* 62)

Kaj naj torej oznanjamo? Nikoli se ne smemo naveličati oznanjevanja s svojim glasom in s svojim življenjem pričevati, da je Jezus Kristus živ in da je s svojim vstajenjem premagal smrt. Razglašati moramo, da smrt, sovraštvo in strah nimajo zadnje besede, življenje Vstalega pa je dokončna beseda v zgodbi človeštva in naših osebnih zgodbah. Vzklikati moramo, da »tema ni sprejela luči« (Jn 1,5), ampak luč velike noči utripa v vsaki temi in brez sončnega vzhoda izžareva začetek dneva. Bog nikoli ne bo zapustil tistih, ki jih je ustvaril in jim namenil življenje, ljubezen in upanje! Svet, Cerkev in naša bratstva morajo slišati to sporočilo: mi smo nosilci tega veselega sporočila, zato velikodušno ponujamo vsem dobre novice, ki izvirajo od velike noči!

Veselo sveto veliko noč vsem!
Rim, 5. april 2020
Cvetna nedelja

br. Michael A. Perry OFM
generalni minister in služabnik

GENERALNI KAPITELJ

Zaradi širjenja pandemije koronavirusa in negotovega vzdušja, v katerem se je nenadoma znašel ves svet, je Generalni definitorij razveljavil odločitev (sprejeto na zasedanju 19. julija 2019), da bo naslednji generalni kapitelj reda potekal maja 2021 v Manili na Filipinih 2021.

Generalni definitorij bo v prihodnjih tednih sprožil dialog in razpravo s predsedniki konferenc OFM, katerih namen je preučiti in doreči vse potrebno, da bo generalni kapitelj potekal primerno izrednim razmeram, v katerih smo se znašli.

V tem času in do nadaljnjega organ še naprej deluje organ, odgovoren za pripravo generalnega kapitlja.

Generalni tajništvo

PAPEŽ FRANČIŠEK OB OSEMSTOLETNICI FRANČIŠKANSKIH MUČENCEV IN FRANČIŠKANSKEGA POKLICA SVETEGA ANTONA

Letos obeležujemo osemstoletnico smrti prvih frančiškanskih mučencev in vstop regularnega avguštinskega kanonika Fernanda iz Lizbone, ki je prevzel ime Anton, v Red manjših bratov. To daje godu svetnika iz Padove poseben pomen, kot poudarja papež Frančišek v pismu bratu Carlosu Albertu Trovarelliju, generalnemu ministru Reda manjših bratov konventualov.

Vesel sem bil, ko sem izvedel, da bo ta red praznoval osemstoletnico frančiškanskega poklica svetega Antona Padovanskega. V Coimbri je pred osemsto leti mladi regularni avguštinski kanonik Fernando, po rodu iz Lizbone, izvedel za mučeništvo petih frančiškanov, ki so jih v Maroku 16. januarja istega leta ubili zaradi njihove vere. Odločil se je, da bo svoje življenje obrnil na glavo.

Zapustil je domovino in se odpravil na pot, simbol duhovnega spreobrnjenja. Najprej je šel v Maroko, trdno odločen, da bo pogumno živel evangelij in hodil po stopinjah frančiškanskih mučencev. Po brodolomu na italijanski obali se je znašel na Siciliji, kar se danes dogaja veliko našim bratom in sestram. Božja previdnost ga je nato vodila naprej in na poteh po Italiji in Franciji se je srečal s svetim Frančiškom Asiškim. Nazadnje se je preselil v Padovo, ki bo vedno na poseben način povezana z njegovim imenom in kjer hranijo njegovo telo.

Upam, da bo ta pomembna obletnica, zlasti pri frančiškanskih redovnikih in častilcih sv. Antona po vsem svetu, vzbudila željo, da bi doživeli enak sveti nemir, ki je sv. Antona vodil po poteh sveta, da je z besedo in dejanji pričal o božji ljubezni. Naj njegov zgled sobivanja z družinami, reveži in prikrajšanimi ter njegova goreča ljubezen do resnice in pravičnosti tudi danes v nas vzbuja velikodušnost, da si bomo prizadevali za darovanje sebe v znamenju bratstva. V mislih imam predvsem mlade: ta svetnik, tako starodaven, a vendar tako sodoben in sijajen v svojih spoznanjih, je lahko vzor novim generacijam, da bo tudi njihova pot obrodila sadove.

V duhu sem povezan z vsemi, ki se bodo z molitvijo in dobrodelnostjo udeležili različnih pobud ob osemstoletnici svetega Antona. Upam, da boste lahko vsi skupaj s svetim Antonom rekli: »Vidim svojega Gospoda!« V očeh vseh bratov in sester moramo »videti Gospoda« in jim ponuditi tolažbo, upanje in priložnost za srečanje z Božjo besedo, ki jim bo opora v življenju.

Ob tem vas prosim, da molite tudi zame, in prisrčno podeljujem apostolski blagoslov družini manjših bratov konventualov in vsem, ki črpajo navdih iz duhovnosti svetega Antona Padovanskega.

Bratski pozdrav,
Frančišek

Rim, Sveti Janez v Lateranu, 15. februar 2020
Viri: ofmconv.net | messaggerosantantonio.it

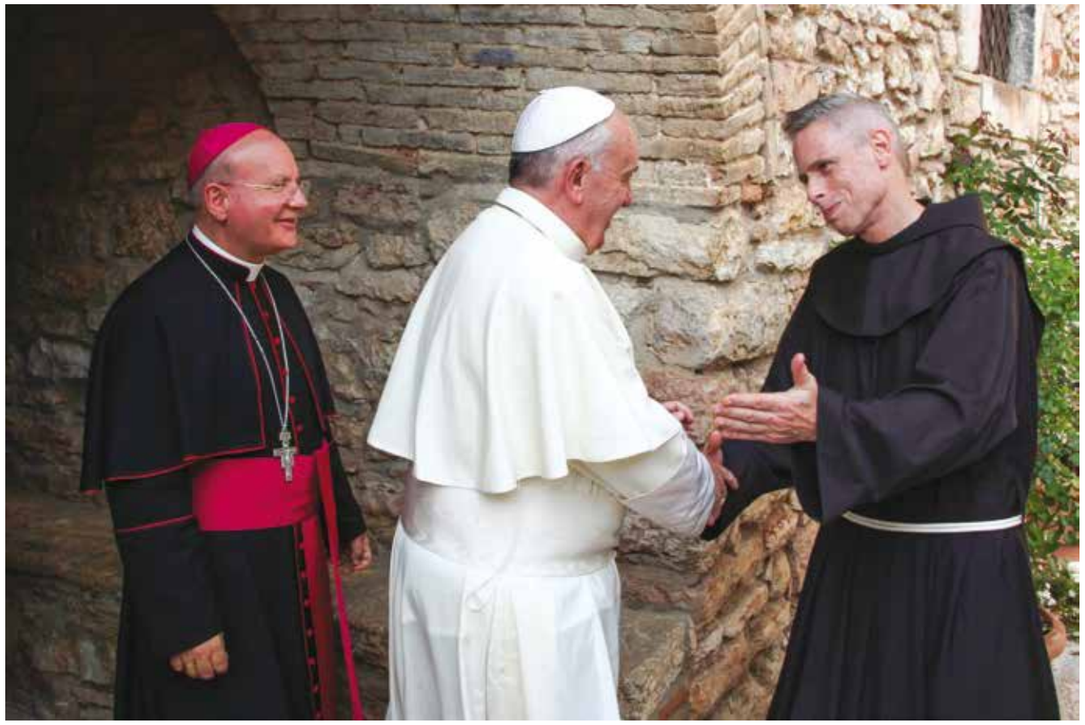

POSEBNA KATEHEZA PAPEŽA FRANČIŠKA

ZA 50. DAN ZEMLJE

22. aprila 2020 je sveti oče papež Frančišek za petdeseti dan Zemlje in ob peti obletnici svoje okrožnice Hvaljen, moj Gospod, o skrbi za skupni dom (1 Mz 2,8-9,15) povedal posebno katehezo:

Dragi bratje in sestre, dobro jutro!

Danes praznujemo petdeseti dan Zemlje. To je priložnost, da obnovimo svojo zavezanost ljubezni in skrbi za naš skupni dom in za šibkejše člane naše človeške družine. Kot nas je naučila tragična pandemija koronavirusa, lahko svetovne izzive premagamo le tako, da si izkažemo solidarnost in najbolj ranljive sprejmemo v svojo sredo. Okrožnica Hvaljen, moj Gospod obravnava ravno to »skrb za naš skupni dom«. Danes skupaj razmislimo o tej odgovornosti, ki je značilna za »naše življenje na tem svetu« (Hvaljen, moj Gospod«, 160). Vse bolj se moramo zavedati skrbi za naš skupni dom.

Narejeni smo iz zemlje in plodovi zemlje nas ohranjajo pri življenju. Toda kot nas spominja Prva Mojzesova knjiga, nismo le »*zemeljski*«; v sebi imamo tudi *dih življenja*, ki prihaja od Boga (prim. 1 Mz 2, 4–7). Tako živimo v tem skupnem domu kot ena človeška družina v biotski raznovrstnosti z drugimi Božjimi bitji. Kot *imago Dei*, božja podoba, smo poklicani, da skrbimo za vsa bitja in jih spoštujemo ter nudimo ljubezen in sočutje svojim bratom in sestram, še posebej najbolj ranljivim med nami, v posnemanju božje ljubezni do nas, ki se kaže v njegovem Sinu Jezusu, ki je postal človek, da bi bil z nami in nas odrešil.

Zaradi svoje sebičnosti nismo bili odgovorni varuhi in upravitelji zemlje. »Če pa iskreno pogledamo stvarnost, vidimo, da gre v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe.« (prav tam, 61). Onesnažili smo ga, ga izropali in s tem ogrozili svoja življenja. Zato so se pojavila različna mednarodna in krajevna gibanja, ki trkajo na našo vest. Globoko cenim te pobude, vseeno pa bodo naši otroci vseeno morali iti na ulice, da nas bodo naučili očitnega: nimamo prihodnosti, če bomo uničili tisto okolje, ki nas ohranja pri življenju.

Nismo dobro skrbeli za zemljo, svoj vrt; nismo dobro skrbeli za brate in sestre. Grešili smo proti zemlji, proti bližnjemu in navsezadnje proti Stvarniku, dobrohotnemu Očetu, ki poskrbi za vsakogar, in želi, da živimo v občestvu in skupaj uspevamo. In kako se odziva zemlja? Nek španski rek to zelo jasno poudarja: »Bog vedno odpusti, človek včasih odpusti, zemlja pa nikoli ne odpusti.« Zemlja nikoli ne odpusti: če smo zemljo izropali, bodo posledice hude.

Kako lahko obnovimo harmoničen odnos z zemljo in ostalim človeštvom? Harmoničen odnos ... Zelo pogosto harmonijo izgubimo izpred oči: harmonija je delo Svetega Duha. Kako lahko tudi v našem skupnem domu, na zemlji, v našem odnosu z ljudmi, z bližnjimi, z revnimi, obnovimo to harmonijo? Potrebujemo nov pogled na naš skupni dom. Nekaj mora biti jasno: naš skupni dom ni skladišče virov, ki jih lahko izkoristimo. Za nas vernike je naravni svet »evangelij stvarjenja«: izraža božjo ustvarjalno moč pri ustvarjanju človeškega življenja in nastanku sveta in vsega, kar je na njem, da bi ohranil človeštvo. Kot se zaključuje svetopisemski prikaz stvarjenja: »Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro« (1 Mz 1,31). Ko vidim te naravne tragedije, s katerimi se zemlje odziva na naše slabo ravnanje, si mislim: »Če bi zdaj vprašal Gospoda, kaj misli, mislim, da mi ne bi odgovoril ničesar dobrega.« Mi sami smo uničili Gospodovo delo!

Ob današnjem praznovanju dneva zemlje smo poklicani, da v sebi znova vzbudimo sveto spoštovanje do zemlje, saj to ni samo naš dom, ampak tudi Božji dom. Zaradi tega bi se morali še toliko bolj zavedati, da stojimo na svetih tleh!

Dragi bratje in sestre, »prebudimo svoj od Boga dani smisel za lepo in za kontemplacijo« (Postsinodalna apostolska spodbuda Querida Amazonia, 56). Preroški dar kontemplacije je nekaj, česar se lahko še posebej naučimo od staroselcev. Ti nas, da zemlje ne moremo ozdraviti, če je ne bomo ljubili in jo spoštovali. Zanje ‚dobro živeti' ne pomeni, da se imajo lepo, ne, ampak da živijo v sožitju z zemljo. To harmonijo imenujejo ‚dobro življenje'.

Hkrati potrebujemo ekološko spreobrnjenje, ki se lahko izraža v konkretnih dejanjih. Kot edina in soodvisna družina potrebujemo skupen načrt, da bomo preprečili nevarnosti, ki grozijo našemu skupnemu domu. »Medsebojna odvisnost nas obvezuje, da mislimo na en sam svet, na skupni načrt« (Hvaljen, moj Gospod, 164). Zavedamo se pomena sodelovanja mednarodne skupnosti za zaščito našega skupnega doma. Pozivam tiste, ki so na vodilnih mestih, da vodijo priprave na dve pomembni mednarodni konferenci: COP15 o biotski raznovrstnosti v Kunmingu na Kitajskem in COP26 o podnebnih spremembah v Glasgowu v Veliki Britaniji. Ti dve srečanji sta zelo pomembni.

Rad bi podprl tudi usklajeno delovanje na nacionalni in krajevni ravni. Dobrodošla pomoč bo, če se bodo ljudje z vseh ravni družbe združili in ustvarili ljudsko gibanje ‚od spodaj. Dan Zemlje, ki ga danes praznujemo, se je sam rodil na enak način. Vsak lahko prispeva majhen delež. »Ne mislimo, da ta dejanja ne spreminjajo sveta. Takšno ravnanje širi dobro v družbi, ki obrodi veliko več sadov, kot jih moremo zaznati, ker v nedrih te zemlje spodbuja dobro, ki vedno, včasih tudi nevidno, teži k posnemanju« (Hvaljen, moj Gospod, 212).

V tem velikonočnem času se zaobljubimo, da bomo ljubili in spoštovali čudoviti dar zemlje, naš skupni dom, in skrbeli za vse člane naše človeške družine. Kot bratje in sestre skupaj prosimo našega nebeškega Očeta: »Pošlji svojega Duha, Gospod, in prenovi obličje zemlje« (prim. Ps 104,30).

Umetniško delo: Christopher Villanueva OFM, Hvaljen, moj Gospod/Purihin Ka

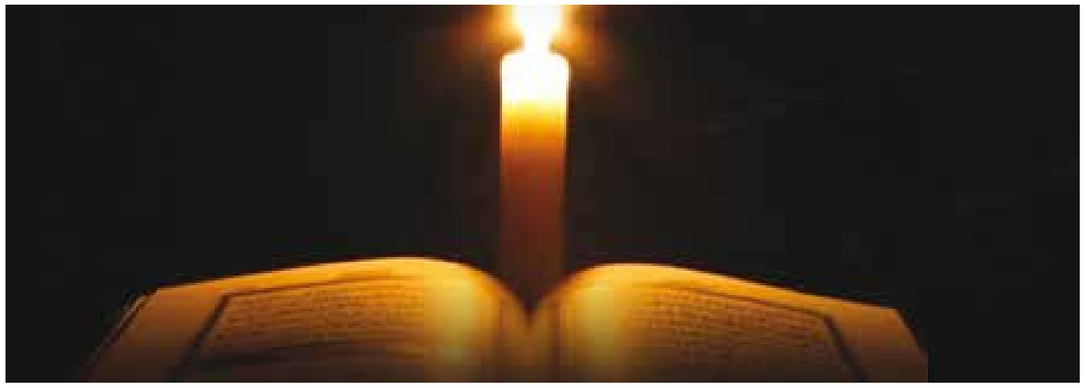

SPOROČILO ZA RAMAZAN 2020

Našim bratom in sestram po vsem svetu:

Salam alejkum! Mir z vami!

V imenu Posebne komisije za dialog z islamom Reda manjših bratov me veseli, da vas lahko znova pozdravljam ob praznovanju svetega meseca ramazana.

Letos naše pismo prihaja k vam v času, ko skupaj po vsem svetu doživljamo žalost ob boju z virusom COVID-19, saj se spominjamo številnih ljudi vseh ver, ki so mu v zadnjih nekaj mesecih podlegli, in še veliko drugih, ki v tem trenutku trpijo zaradi te bolezni. Z vami molimo za umrle – naj se jim Alah usmili – za tiste, ki žalujejo zaradi njihovih smrti ter za zdravje in dobro počutje vseh ljudi.

Poleg tega, da je virus terjal veliko življenj in na glavo postavil naše vsakdanje življenje, delo, učenje ter skrb za družine, je dramatično vplival tudi na to, kako molimo in častimo. Sveti kraji po vsem svetu so prazni. Sinagoge, cerkve in mošeje v Jeruzalemu, v katerem se tako pogosto kliče Alahovo ime (al-Ḥajj 22.40), obdaja tišina. V dveh svetiščih, v Meki in Medini adhān kliče k molitvi le krajevne prebivalce in ne več vernikov z vsega sveta. Trg svetega Petra in bazilika v Rimu ostajata zaprta za katoliške romarje in krščanske vernike. V mestih, krajih in vaseh po svetu verniki ne morejo moliti kot občestvo v svojih svetiščih zaradi socialne oddaljenosti in prepovedi gibanja, ki so jih odredile vlade in verski voditelji, da bi preprečili širjenje virusa.

Ta položaj je še težji, ker je treba svete dni in ta sveti mesec praznovati za zaprtimi vrati, kar je v popolnem nasprotju z duhom teh praznovanj. Krščanska skupnost po vsem svetu je veliki teden in veliko noč praznovala brez bogatih bogoslužij, ki se jih ljudje zelo veselijo, brez občestvenega praznovanja, ki nas spominja na to, kaj pomeni hoditi po Jezusovi (naj bo mir z njim!).

Zdaj praznujete mesec ramazana na podobno preprost in nepriljuden način, ki je v marsičem nasprotje ramazana, ki vsako leto združi veliko ljudi, ki vsak dan post končajo z iftarjem. Znova se spominjam praznovanja ramazana v Kairu v Egiptu pred mnogimi leti, ko so bile cele ulice polne miz za vernike, in obiskovanja prijateljev na domu, ki je trajalo vso noč. Letos je zaradi skrbi za javno zdravje kaj takega nemogoče in prepovedano.

Tudi mi v frančiškanski družini, bratje in sestre, ki smo praznovali z vami in z muslimanskimi skupnostmi po vsem svetu, bomo letos občutili praznino. Ker smo skupaj z vami praznovali iftar po vaših domovih in mošejah, smo vas spoznali, ne samo tudi kot sosede in partnerje pri vzpostavljanju miru, ampak tudi kot brate in sestre, kot Ibrahimove otroke (naj bo mir z njim!). Ta doživetja so obogatila naše versko in molitveno življenje.

Čeprav smo telesno ločeni od svojih verskih skupnosti in drug od drugega, moramo spodbujati drug drugega, da bomo ta čas pogosto preživljali v globoki molitvi, in se spominjali svojega Boga, ki vsakega od nas kliče v odnos z Njim po molitvi, kajti to je bistvo naših verskih praznovanj. Ob tem sem se spomnil krščanskega izročila, ki govori o tem, da je bil Jezus (naj bo mir z njim!) štirideset dni sam v puščavi, preden je začel javno oznanjati evangelij. Prav tako vemo, da je prerok Mohamed (mir naj bo z njim!) nekoč sam hodil po gorah in jamah zunaj Meke in da je med eno takšnih priložnosti prejel prvo božje razodetje. Sveti možje in žene, krščanski in muslimanski, so se dolga stoletja umikali v samoto, da bi bili sami z Bogom, da bi jasneje slišali Božjo besedo.

V teh svetih časih nas tudi Alah kliče v odnos. Tako Sveto pismo kot Koran nam govorita, da je treba te odnose udejanjati s krepostnimi dejanji, zlasti v skrbi za revne in lačne. Čeprav smo telesno oddaljeni drug od drugega, lahko ostanemo združeni v duhu miru, pravičnosti in ljubezni ter skrbimo drug za drugega v svetu, ki se nam pogosto zdi brezbrižen in celo krut. Sredi te pandemije se še naprej z bolečino v srcu zavedamo stisk, ki jih muslimani in kristjani trpijo v mnogih delih sveta preprosto zato, ker so muslimani ali kristjani. Pandemija je te težave še poslabšala v državah, kjer muslimani in kristjani živijo v manjšinah, ki so podvržene diskriminaciji in preganjanjem.

V tem velikonočnem času in mesecu ramazanu se združimo v veri v Boga, ki nas ne zapusti v temi in smrti, ampak nam pošilja svoje svete preroke in nam razodeva svoja sveto besedo, da bi razsvetlil naša srca in misli in nam sporočal, da nam bo On prinesel življenje. V svojih praznovanjih velike noči in ramazana uporabljamo simbol svetlobe, s katerim izražamo to vero. Ogenj in sveča, ki se uporabljata pri velikonočni vigiliji in svetilka ramazana (arabsko *fanous*), nas spominjajo na luč vere in upanja sredi teme.

Želimo vam blagoslovljen ramazan. *Ramadan Mubarak! Ramadan Kareem!*

br. Michael D. Calabria, OFM,
posebni sodelavec za dialog z islamom

člani komisije za dialog z islamom:
br. Manuel Corullón, OFM
br. Ferdinand Mercado, OFM
br. Jamil Albert, OFM

KAJ SE DOGAJA Z NAŠIM SKUPNIM DOMOM?

Iz Priročnika za preučevanje okrožnice Hvaljen, moj Gospod, ki ga je leta 2015 izdala Medfrančiškanska komisija za pravičnost, mir in ohranjevanje stvarstva

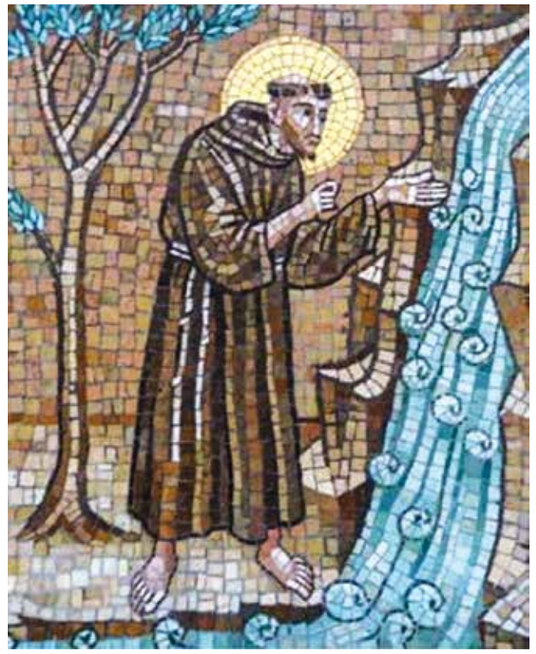

Prvo poglavje okrožnice **Hvaljen, moj Gospod** je namenjeno branju znamenj časov, zato papež Frančišek ugotavlja: »če pa iskreno pogledamo stvarnost, vidimo, da gre v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe« (LS 61). Medtem ko ugotavlja, da obstajajo različna mnenja o položaju in mogočih rešitvah, izjavlja, da nas lahko vodi le poštena razprava med znanstveniki, ki spoštujejo stališča drug drugega (LS 61). Okrožnica predlaga šest področij, ki zahtevajo tako skrbno analizo.

Prvo področje obravnava onesnaževanje in podnebne spremembe (LS 20-26). Številne vrste onesnaževanja povzročajo širok spekter nevarnosti za zdravje, posebno najrevnejših, in tehnologija ni edina rešitev za te težave (LS 20). Na stotine milijonov ton odpadkov, ki jih ustvarimo vsako leto, veliko je tudi strupenih, radioaktivnih in biološko nerazgradljivih, je druga oblika onesnaževanja, zaradi katerih se zemlja, ki je naš dom, vedno bolj spreminja v velikansko odlagališče smeti (LS 21). Ta vprašanja so tesno povezana s kulturo odmetavanja, v kateri živimo, ki prizadene obrobne ljudi, ko stvari hitro spremenimo v odpadek; naučiti se moramo ohranjati vire za sedanje in prihodnje generacije, hkrati pa kar najbolj omejiti uporabo neobnovljivih virov (LS 22).

Glede podnebnih sprememb papež pravi, da med znanstveniki obstaja dokaj trdno soglasje o tem, da smo priča skrb vzbujajočemu segrevanju podnebja. Čeprav obstajajo tudi drugi dejavniki, znanstvena raziskovanja dokazujejo, da je velik del globalnega segrevanja v zadnjih desetletjih posledica predvsem človekove dejavnosti, ta pojav pa se krepi posebno zaradi razvojnega modela, ki temelji na pospešeni rabi fosilnih goriv. Poleg tega številni reveži živijo v krajih, ki so jih še posebej prizadeli pojavi, povezani s segrevanjem, kar je privedlo do tragičnega porasta števila migrantov, na begu zaradi revščine, ki jo povzroča propadanje okolja. Človeštvo je poklicano, da prepozna potrebo po spremembah načina življenja, proizvodnje in porabe ter spodbudi učinkovite politike za reševanje teh vprašanj (LS 23-26).

Drugo področje je vprašanje vode (LS 27-31). Čista pitna voda je osnovnega pomena, saj je nepogrešljiva za življenje ljudi ter za ohranjanje kopenskih in vodnih ekosistemov; razmere so še posebej resne med revnimi, saj povzročajo številne smrti in širjenje bolezni, povezanih z vodo (LS 28-29). Okrožnica jasno navaja, da je dostop do pitne in varne vode bistvena in splošna človekova pravica (LS 30).

Tretje področje obravnava izgubo biotske raznovrstnosti (LS 32-42). Izumrtje rastlinskih in živalskih vrst, ki jih povzroča človek, spreminja ekosistem, zato prihodnjih posledic ni mogoče predvideti. To ne pomeni le, da bomo ostali brez virov, ampak da bodo tudi izginjale vrste, ki imajo lastno vrednost (LS 32-33). Priznati moramo dejstvo, da so VSA bitja povezana in da so medsebojno odvisna (LS 42).

Četrto področje obravnava poslabšanje kakovosti človeškega življenja in razpad družbe (LS 43-47). Upoštevati moramo posledice propadanja okolja, sedanjih modelov razvoja in kulture odmetavanja na življenje ljudi (LS 43). Upoštevanje teh posledic kaže, da rast zadnjih dveh stoletij ni prinesla vsestranskega celostnega napredka in izboljšanja kakovosti življenja (LS 46).

Peto področje je svetovna nepravičnost (LS 48-52). Papež Frančišek jasno pravi, da »poslabšanje razmer v okolju in družbi v resnici najbolj prizadene najšibkejše na planetu«, najrevnejše in izključene, torej večino ljudi, ki so v mednarodnih razpravah pogosto obravnavani kot nekakšen privesek ali kot kolateralna škoda (LS 48-49). Okrožnica odločno ugotavlja, da »resnični ekološki pristop postaja vedno bolj družbeni pristop, ki mora v razprave o okolju vključiti pravičnost, da bomo poslušali tako krik zemlje kot krik revežev« (LS 49). Števila rojstev ne moremo uporabljati kot grešnega kozla; spoprijeti se moramo z vprašanjem »skrajnega in selektivnega porabništva nekaterih« (LS 50). »Zato je potrebno odkrito povedati, da bogate in revne dežele nosijo različno odgovornost« (LS 52).

1. poglavje torej obravnava šibke odzive na naše okoljske težave (LS 53-59). Čeprav z našim skupnim domom še nikoli nismo tako slabo ravnali kot v zadnjih dvesto letih, nismo našli ustreznih odzivov na to krizo, kar kaže na to, da je mednarodna politika podrejena globalni tehnologiji in financam (LS 53-54). »V resnici pa je vsakršen poskus družbenih ustanov, da bi uredile stvari, prikazan kot motnja romantičnih sanjačev ali ovira, ki jo je treba obiti« (LS 54). Ne moremo biti zadovoljni s površno in navidezno ekologijo, »ki utrjuje neke vrste otrplost in brezskrbno neodgovornost« (LS 59), ampak se moramo spopasti s svojo krizo in sprejeti drzne odločitve.

Vprašanja za razmislek:

1. Ali se strinjate s papežem, da gre na zemlji, v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe? Lahko svoje mnenje podprete z dokazi?

2. V zadnjih nekaj letih prihaja do nestrinjanj glede vzrokov za globalno segrevanje. Papež pravi, da je zanj poleg drugih vzrokov v glavnem zaslužna človekova dejavnost. Kaj mislite? Kako se lahko v osebnem, skupnostnem in družbenem življenju spopadamo z vzroki za podnebne spremembe?

3. Okrožnica poziva vse, da prepoznajo posledice okoljske krize na revne in ne pozabijo, da je vsak pravi ekološki pristop k vprašanje vedno tudi družbeni pristop. Papež tudi pravi, da morajo dežele glede podnebnih sprememb nositi različne odgovornosti. Kako lahko ta pristop vpliva na naš življenjski slog?

4. Katero vprašanje, predstavljeno v 1. poglavju, se vam zdi še pomembno v razpravi o ekološki krizi?

FRANČIŠKANI PO SVETU SE PRIDRUŽUJEJO REVOLUCIJI HVALJEN, MOJ GOSPOD

Svetovna kampanja frančiškanske karizme.

Frančiškani začenjajo **leto praznovanj in dejavnosti, da bi spodbudili življenje po vrednotah okrožnica Hvaljen, moj Gospod.**

Izražajo svojo hvaležnost papežu Frančišku, ker je pred nedavnim razglasil **posebno obletnico izdaje okrožnice Hvaljen, moj Gospod.**

Od 24. maja 2020 do 24. maja 2021 se bo frančiškanska družina pridružila svetovni kampanji, katere namen je praznovati in uresničevati okrožnico papeža Frančiška Hvaljen, moj Gospod. Ideja je nastala med zasedanjem Mednarodnega Sveta za pravičnost, mir in ohranjevanje stvarstva, ki je bil leta 2019 v Jeruzalemu. Frančiškovi bratje so se odločili, da bodo skupaj z vsemi ljudmi, ki občudujejo svetega Frančiška Asiškega, organizirala globalni akcijo, saj »je sv. Frančišek naravnost odličen zgled za to, kar je slabotnega, kakor tudi za veselo in pristno živeto celostno ekologijo« (Hvaljen, moj Gospod 10). **Tako se je rodila revolucija Hvaljen, moj Gospod, pri kateri sodeluje okrog petinštirideset institucij.**

Revolucija Hvaljen, moj Gospod je svetovna kampanja, **katere cilj je spodbujati in zavzemati se za celostno ekološko spreobrnjenje** oziroma okoljsko, gospodarsko in družbeno ekologijo. Človeška in družbena razsežnost sta v središču naše kampanje, saj želimo, da so vrednote družbene in okoljske pravičnosti, skrbi in spoštovanja stvarstva ter medgeneracijske solidarnosti del našega vsakdana.

Zdravstvena kriza, ki jo je povzročila pandemija COVID-19, nam je priklicala v spomin, kako krhki in omejeni smo. Z žalostjo v srcu smo gledali, kako so umirali ljudje, iz te mednarodne krize nihče ni izšel nedotaknjen, ker je vse tesno povezano. Kljub negotovosti nismo izgubili upanja.

Po besedah generalnega ministra Reda manjših bratov (OFM) Michaela Perryja »to ni čas, da se zapremo vase. Okrožnica Hvaljen, moj Gospod nas spodbuja, da gremo iz sebe k ljudem. Spominja nas, da smo vsi povezani, da je krik ubogih naš krik in zato tudi krik zemlje.«

Zdaj imamo bolj kot kdaj koli prej priložnost razmišljati o novem svetu, ki je možen. V tem okviru verjamemo, da lahko nauki okrožnice Hvaljen, moj Gospod podajajo bolj človeški in bratski okvir za razmišljanje o celostnem in pravičnejšem razvoju vsega človeškega rodu.

Zato nas br. Michael Perry vabi, da se pridružimo revoluciji, »ne revoluciji v političnem smislu, ampak **duhovni revoluciji**. Spreobrnjenje uma in srca, ki nas bo približalo življenjski resničnosti.«

Poleg dogodkov, ki se bodo odvijali po vsem svetu, pobuda predstavlja tudi več virov za bogoslužje, razmislek in formacijo.ž

Vse informacije so na voljo na www.laudatosirevolution.org.

FRANČIŠKANI, KI SO ŽRTVOVALI SVOJA ŽIVLJENJA V ČASU KUGE

V frančiškanski zgodovini je veliko redovnikov, ki so žrtvovali svoje življenje, da so v času epidemij lahko stregli bolnikom. Od leta 1619 do danes je zaradi kuge umrlo štiristo sedem redovnikov glede na uradne vire Kustodije in v stoletjih pred tem naj bi jih umrlo še več, kar pa ni dokumentirano. Frančiškani so v Jeruzalemu v Sveti deželi dolga stoletja igrali ključno vlogo pri skrbi za bolne in pri duhovnem vodenju vernikov.

Med velikimi epidemijami kuge v letih 1347 in 1370 je bila dejavnost frančiškanskih zdravnikov v Sveti deželi odločilna, zahvaljujoč njihovemu strokovnemu znanju. Kustodija Svete dežele je **iz Evrope** pripeljala **brate**, ki so bili **usposobljeni** v znanosti in medicini, kot lahko izvemo iz raznolikih predmetov in zapisov o Sveti deželi. Tudi zapisi romarjev, ki so se vrnili iz Svete dežele, kažejo na to, da so tako domačini kot muslimanske oblasti zelo cenili frančiškanske zdravnike.

Tudi veliki mufti v Jeruzalemu se zdravil v samostanu svetega Odrešenika, njegov zdravnik je bil br. Giovanni da Bergamo, kot poroča P. Boucher v *Le bouquet sacré* (Lyon, 1660). Drugi znani primer je paša iz Akre, Muhammed al-Gezzar, ki je v svojo palačo večkrat poklical br. Francisca Lopeza, zdravnika iz Jeruzalema (revija Tierra Santa, številka 18, 1938).

V Sveti deželi, kjer ni bilo kolonij gobavcev (podatki o njih so le po letu 1785), so morali frančiškani sami vpeljati varnostne ukrepe, da bi v času epidemij omejiti okužbe. Takoj, ko je prišla novica, da je kuga prišla do mesta, je diskretorij, vodilni organ Kustodije, razglasil, **tako imenovano »zaprtje«**: nihče – redovnik ali laik - ni smel zapustiti samostana in vsi stiki z zunanjim svetom so potekali preko posrednika, odgovorne osebe, ki je imela nalogo zagotoviti spoštovanje tega pravila. Šlo je za nekaj podobnega, kot se je v zadnjem času zgodilo s pandemijo Covid-19, ko je kustos Svete dežele prosil brate, naj do nadaljnjega ne zapuščajo samostanov.

»Ko sem prebral kustosove ukrepe, mi je najprej na misel prišlo to zaprtje,« je povedal br. Narcyz Klimas, namestnik arhivarja Kustodije. »Takoj sem primerjal preteklost in sedanjost. Podobno kot nekdaj so tudi danes nekateri bratje dobili dovoljenje za izhod.« V preteklosti so nekateri redovniki v času kuge ostali zunaj, po navadi sta bila to župnik in njegov pomočnik. V žargonu so jih imenovali, »**izpostavljeni«**, ker so pri opravljanju pastorale tvegali, da se bodo okužili in umrli. Ker so bili ločeni od preostalih bratov, zaprti v samostanu zaradi »zaprtja«, jim je bilo še toliko huje, ko so umirali. Frančiškani, ki so se ponudili, da bodo v duhu dobrodelnosti skrbeli za svojo čredo, so se seveda skušali po najboljših močeh zaščititi. En primer je uporaba določenega instrumenta, ki so mu rekli *comunichino*: to so bile srebrne klešče, ki so imele na koncu nekakšen daritveni pladenj ali pateno, ki

so jo uporabljali za delitev evharistije, da ne bi prišli v tesni stik z verniki (za nadaljnje informacije glej *Medicine in the Holy Land: a symbol of international and interreligious charity*)

Študij medicine je bil med frančiškani vedno zelo pomemben. Sam sv. Frančišek v VI. poglavju frančiškanskega vodila priporoča **skrb za bolnike**, kajti »če mati ljubi in skrbi za svojega otroka v mesu, bi moral brat vsekakor ljubiti svojega duhovnega brata in skrbeti zanj.« Zato so frančiškani stoletja vodili **lekarno sv. Odrešenika**, ki je omenjena že v 14. stoletju. »Ta lekarna je bila dolgo edina v Jeruzalemu,« pojasnjuje br. Narcyz. »Številni Arabci so jo obiskovali, tudi muslimani in celo Judje do približno leta 1935.« (za nadaljnje informacije glej *The Pharmacy of St Saviour in Jerusalem*).

Kustodija Svete dežele še danes posveča veliko pozornosti **dostojanstvu človeka**, ki je povezano z okoljem, ki ga obdaja, kar obravnava Komisija za pravičnost, mir in ohranjevanje stvarstva. V tem obdobju pandemije Kustodija zagotavlja materialno in duhovno podporo po župnijah, raztresenih po Sveti deželi, in še naprej izplačuje del plače zaposlenim, ki živijo na palestinskih ozemljih in nimajo zagotovljene gospodarske pomoči, kot so odpravnine.

»Vloga bratov v pandemiji je še pomembnejša z duhovnega vidika,« nadaljuje br. Narcyz. »Naši bratje molijo za bolne in so bili tudi v tem velikonočnem času v oporo. Ko so jih ljudje videli hoditi po ulicah starega mestnega jedra in na veliki petek moliti na Via Crucis, se jim je vrnil pogum.

Zgodovina frančiškanov v Sveti deželi, zabeležena v kustodijskih arhivih, je še danes pomemben vir izkušenj v težkih časih. »Kustos Svete dežele pogosto uporablja vire naših kustodijskih arhivov,« nadaljuje br. Narcyz, »kot v primeru **molitve k sv. Antonu**, za katero je prosil v teh težkih časih. Prilagojena je bila po tridnevnici k sv. Antonu iz leta 1917, iz časa Napoleonskih vojn, ko so se mu bratje priporočili, v strahu pred turškimi vojaki. V zahvalo je bil sv. Anton 13. junija 1920 razglašen za zavetnika Kustodije Svete dežele.« Tudi leta 1915, ko so Jeruzalem napadle kobilice, so se bratje obrnili k sv. Antonu in pokazali, da je njegova priprošnja koristna tudi v časih naravnih nesreč. »Vsak dan po večernicah še naprej molimo k sv. Antonu in tako bo vse do konca te pandemije.«

Beatrice Guarrera | custodia.org

FRANČIŠKANSKA IZKUŠNJA IN ODGOVOR: COVID-19

in še več – videokonferenca reda o COVID-19

Dne 29. aprila se je odvijalo pomembno spletno posvetovanje Reda o tem, kako naj se odziva in o spoznanjih, ki jih prinaša svetovna kriza COVID-19. Udeležili so se ga generalni minister, br. Michael Perry in predstavniki *Missionszentrale der Franziskaner*, *Franciscans International*, *Franciscan Mediterranean Network*, *Franciscan Network on Migration (RFM)*, predstavniki *JPIC Animation Committee* in koordinatorji konference JPIC.

Udeleženci so govorili o tem, kako je pandemija COVID-19 še stopnjevala socialne in gospodarske delitve v družbi. Obstaja bojazen, da bo pandemija povzročila več smrti zaradi revščine kot zaradi virusa samega. Prepoved gibanja in upočasnitev gospodarstva sta povzročila nesorazmerno izgubo dohodka med tistimi, ki živijo na obrobju. Ljudje takoj potrebujejo pomoč v hrani in varnem zatočišču.

Ker po svetu oblast vse bolj prevzemajo diktatorske vlade, jim ljudje, ki živijo na obrobju, vse manj zaupajo. Omejitve, katerih cilj je varovati zdravje ljudi, pogosto razumejo kot odrekanje človekovih pravic. Neupoštevanje potreb obrobnih skupnosti vodi v slabo izvajanje zdravstvenih in podpornih storitev ter spore s policijo. Med ljudmi, potisnjenih na obrobje vse bolj vlada prepričanje, da so pozabljeni in »ostali brez glasu«.

Strah pred tujci se je v tej krizi še okrepil. Poleg tega, da so se zaradi zdravstvenih razlogov zaprle meje, so se ljudem zakrknila tudi srca v odnosu do nedržavljanov. To se izraža v strahu pred neznanci, rasizmu in ostrejšem govoru do tujcev, zlasti beguncev. Migranti pogosto slišijo besede, naj se vrnejo domov, in niso vključeni v podporne programe.

Vlade že razpravljajo o načrtih za oživitev gospodarstva. Obstaja bojazen, da njihovi gospodarski modeli niso usmerjeni v ljudi. Opažamo že, da razpravljajo o tem, kako bi oslabili zakone na področju podnebnih sprememb, varstva okolja in pravic delavcev, da bi spodbudili gospodarsko rast. Kdo ima lahko koristi od tega pojma gospodarske rasti?

Pandemija je Redu prinesla tako izzive kot priložnosti.

V obdobju prepovedi gibanja in socialne izolacije se ljudje vedno bolj obračajo po pomoč k družini in krajevni skupnosti. Ta pomoč ni le materialna, ampak tudi duhovna. Ljudje si ne pomagajo le s hrano, ampak tudi s pesmijo, zgodbami in umetnostjo. Znova so začutili pripadnost krajevni skupnosti. V prepovedi gibanja in družbeni izolaciji odkrivamo, da se potrebujemo.

Dramatičen padec onesnaževanja na mestnih območjih, ki ga je povzročila upočasnitev gospodarstva, je ljudem odprl oči pred tem, kakšen bi lahko bil svet, če bi bolj skrbeli zanj.

Na spletni konferenci se je odvijala tudi razprava o tem, kako naj Red odgovori na božji klic oziroma »znamenja časa«.

Vprašali smo se: Ali smo bratje pripravljeni služiti ljudem na obrobju? Prelagano je bilo, da zagotovimo takšno formacijo, ki bo brate vodila k ljudem na obro-

bju, jim pomagala sprejeti gobavca in svet videti skozi njegove oči. V težkih trenutkih moramo imeti srce na pravem mestu, da bomo lahko dali tisto malo, kar imamo, ljudem v največji stiski.

Mednarodne mreže našega reda, ki zagotavljajo medsebojno podporo in razumevanje, izmenjavo virov in dajejo glas tistim na obrobju, so naša prednost.

Naše služenje bi lahko na svetovni in krajevni ravni okrepili z boljšim dialogom in sodelovanjem s strokovnjaki na področju razvoja skupnosti. Prepogosto pozornost posvečamo le neposrednim materialnim potrebam ljudi, namesto da bi podpirali razvoj skupnosti in njeno trdoživost.

Božji klic svetemu Frančišku: »Popravi mojo hišo« je danes božji klic nam. Okrožnica Hvaljen, moj Gospod papeža Frančiška in družbeni nauk Cerkva sta preroški izziv za naš red.

Naša frančiškanska duhovnost s poudarkom na bratstvu in okolju ima danes kaj povedati svetu. Vendar ne sme ostati le pri idejah! Našo duhovnost, razvoj našega modela gospodarstva skrbi in nauke okrožnice Hvaljen, moj Gospod je treba konkretno uresničiti v življenju bratov in skupnosti, v katerih služijo.

br. Joe McKay, OFM
JPIC koordinator SAAOC – Brisbane

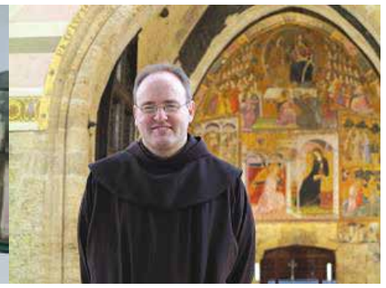

FRANČIŠKANSKI REDOVNIK IN ZDRAVNIK

PROSTOVOLJEC V SLUŽBI BOLNIKOV S KORONAVIRUSOM

Dne 5. maja 2020 je spletni portal ilpopolotortona.it objavil prispevek z naslovom Iz asiškega samostana v kovid bolnico, intervju z br. Andreom, frančiškanom in zdravnikom prostovoljcem, ki svoje znanje razdaja bolnikom:

Andrea Dovio je star štiriinštirideset, frančiškan, manjši brat Serafinske province Umbrija, redovnik v skupnosti Porcijunkula v Assisiju in zdravnik interne medicine. Diplomiral je v Torinu, svojem rojstnem kraju, kjer je pozneje tudi doktoriral in se nato specializiral za interno medicino, delal v bolnišnici San Luigi v Orbassanu do svojega dvaintridesetega leta, ko je leta 2008 začutil, da je njegovo poslanstvo drugje. Toda kaj oče Andrea danes počne tukaj v Tortoni?

[…]

»Tu sem iz ljubezni do Gospoda Jezusa, ker so njegove besede in njegova dejanja vir pomena služenja. V tej pandemiji sem, tako kot vsi moji sobratje, začutil potrebo, da ponovno razmislim o tem, kako bi lahko pomagal tistim, ki potrebujejo pomoč. Že drugi teden marca sem v sebi začutil močan klic, da moram svoje zdravniško znanje znova dati na razpolago tistim, ki so jih potrebovali.«

Brata Andrea je v duhovnika posvetil škof Domenico Sorrentino 23. junija 2018 v Assisiju. Zadnjih pet let je preživel pri svetem Damijanu najprej kot duhovnik in nato kot magister novincev, nato v Porcijunkuli, kjer je še danes tajnik province. Dolgo ni opravljal zdravniškega poklica, a po vstopu v samostan ni pozabil znanja, ki se ga je naučil niti tega, kako ravnati z bolniki.

»Ob izbruhu krize sem se vprašal: kako lahko služim bližnjemu? Ob poslušanju poročil o epidemiji in nenehnih pozivih političnih in zdravstvenih oblasti sem začutil moč Kodeksa zdravniške etike, ki v 8. členu pravi, da morajo biti zdravniki ‚ob naravnih nesrečah, drugih nesrečah ali epidemijah« na voljo ljudem. Začutil pa sem tudi solidarnost s številnimi prijatelji in sodelavci, ki so služili v prvih bojnih vrstah ter željo, da bi pomagal ljudem, božjemu ljudstvu, bolnikom, kot sta nas povabila papež in naš provincialni minister. Poleg tega so bili redovniki v preteklosti, ko je razsajala kuga, vedno v prvih bojnih vrstah, čeprav se zavedam, da nismo v 17. stoletju in nekateri modeli danes niso več uporabni.«

Brat Andrea se je tako odločil, da bo pisal svojemu nadrejenemu, bratu Claudiju Durighettu, in ga prosil za dovoljenje, da bi pomagal tistim, ki so zboleli za koronavirusom. »Najprej sem pomislil, da bi delal za Rdeči križ, potem pa sem prišel v to bolnišnico, ker poznam vašega škofa Vittoria in ker sem poznal razmere v Tortoni.«

Matteo Colombo
na www.ilpopolotortona.it

BRATJE V INDIJI

“HVALA, KER NAM POMAGATE, DA POMAGAMO BLIŽNJIM”

Zahvaljujemo se bratom, ker so pripravljeni iti k ljudem v stiski in jim ponuditi roko. Kako? S tem, da jim prinašajo hrano! To je v tem trenutku najnujnejša potreba. Na tisoče ljudi vsak dan živi iz rok v usta. Veliko ljudi je ostalo brez služb in se nimajo več s čim preživljati! In zaradi virusa COVID-19 se je to zgodilo milijonom.«

S temi besedami je br. Praveen Henry D‘Souza, provincialni minister Province svetega apostola Tomaža v Indiji, ponazoril, da v tej svetovni pandemiji najbolj trpijo revni. Br. Praveen je nato predstavil dejavnosti, s katerimi so bratje odgovorili na pandemijo COVID-19, in se tako zahvalil dobrotnikom, ki bratom pomagajo, da ti lahko pomagajo bližnjim.

Od prepovedi gibanja se Indijska provinca ukvarja z najrazličnejšimi dejavnostmi, med drugim:

- Anthony’s Bread Centre družinam in posameznikom razdeljuje voljo pakete s hrano in na dan povprečno pomaga sedemsto ljudem;
- krajevna župnija v Dindigulhasu je dnevnim delavcem, slepim in tistim na obrobju razdeljevala vreče z rižem in druge potrebščine;
- člani frančiškanske nevladne organizacije Nesakkaram SEEDS so hodili v revne četrti Chennai, in revežem, predvsem pa migrantskim družinam, ki so ostale brez pomoči, razdeljevali živež, tudi zelenjavo. V enem tednu so pomagali več kot tisoč družinam.
- bratje in drugi prebivalci Francis Friary v Kochiju so na posodo dobili enajst šivalnih strojev iz domov in samostanov ter izdelali in razdelili več kot 6.500 mask za bolnišnice, policijo, voznike, delavce migrante, ribiče, tiste, ki živijo od brskanja po smeteh, in reveže. S pomočjo dobrotnikov bratje pomagajo tudi kolonijam gobavcev, odročnim plemenskim vasicam, skupnostim nomadov in mnogim drugim ranljivim članom indijske družbe.

Br. Praveen konča svojo zahvalo »mnogim ljudem, ki so nam pomagali, da smo lahko pomagali bližnjim. Veliko je še takih, ki bi radi pomagali, a ne vedo, kako. Njim lahko rečem: bratje bodo to storili v vašem imenu! Le klic (ali klik) stran smo. V tej kratki predstavitvi (PDF) boste lahko zaslutili, koliko ljudem smo pomagali in da nam bodo vse večje potrebe v izziv. Vem pa, da bo Gospod poslal svoje angele in glasnike, da jih zadovolji!«

MEDVERSKA MOLITEV ZA ZDRAVJE V JERUZALEMU

Po srečanju, ki ga je pred nekaj tedni organizirala Jeruzalemska občina, so verski voditelji Svetega mesta ponovno stopili skupaj v molitvi. V hotel King David, na zahodu Jeruzalema, sta prispela vodilna izraelska rabina - sefard Yitzhak Yosef in aškenaz David Lau. Prav onadva sta sestavila molitev za konec pandemije koronavirusa.

Rabin DAVID ROSEN
Direktor Oddelka za mednarodne medverske zadeve AJC

»Ta tragedija je tudi priložnost, po kateri spoznavamo, kaj je v življenju resnično pomembno, za redovno skupnost pa tudi pomembna priložnost, da se združimo, da izrazimo vero, ki nam je skupna v enega stvarnika in voditelja sveta. Vsemogočni pogosto uporablja, – če lahko tako rečemo – grožnje in nevarnosti, da bi ljudje naredili, kar je dobro in potrebno, in morda gre tukaj ravno za to.«

Konec medverske molitve je zaznamoval psalm 121, čeprav ga je vsak prebral v svojem jeziku. Drug ob drugem, vendar vedno na varni razdalji dveh metrov, so stali apostolski administrator Latinskega patriarhata v Jeruzalemu in pravoslavni patriarh, njegova svetost Teofil III., duhovni voditelj Druzov, Tarif Mowafaq in dva islamska imama Gamal el Ubra in Agel Al-Atrash.

Njegova eminenca msgr. PIERBATTISTA PIZZABALLA, OFM
Apostolski administrator Latinskega patriarhata v Jeruzalemu

»Ta virus ne pozna političnih, rasnih in verskih meja in uspelo mu je narediti nekaj zelo redkega, zlasti tu v Jeruzalemu: da so verniki različnih ver, krščanski Judje, muslimani in Druzi, skupaj molili isto molitev. Upamo, da bomo lahko nadaljevali v tej smeri, ne le v boju proti virusu, ampak tudi v smeri večje medsebojne enotnosti.«

V nekaj tednih so se v Jeruzalemu odvili glavni prazniki vseh treh verstev: judovska velika noč, krščanska velika noč in začetek meseca ramazana.

Da bi združili vernike enega Boga, so se zavezali tudi, da bodo svoja izročila in bogoslužja prilagodili omejitvam in preprečili okužbe.

Rabin DAVID ROSEN
Direktor oddelka za mednarodne medverske zadeve AJC

»Mislim, da se še nisem doživel česa takega. Večina našega bogoslužnega življenja je skupnega, zasnovanega za druženje, zato smo se morali znajti, kajti telesna bližina je bila prepovedana. Začeli smo uporabljati številne aplikacije, kot sta Whatsapp ali Zoom, ki so zelo pomembne, vendar nas pogosto preveč zasvojijo. To je nekaj nevarnosti, na katere bomo morali biti pozorni v obdobju po pandemiji in paziti, kako bomo izobraževali in vodili svoje skupnosti.«

Vir: cmc-terrasanta.org

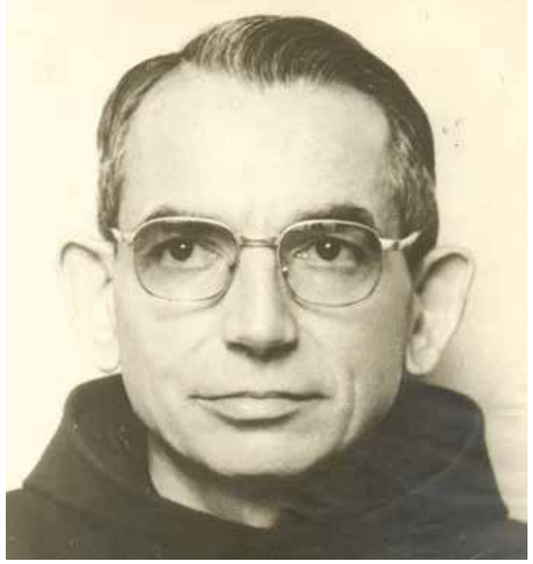

BLAŽENA MARIA DOMENICA MANTOVANI & ČASTITLJIVI BOŽJI SLUŽABNIK COSMA SPESSOTTO OFM

Kongregacija za zadeve svetnikov razglasila nova dekreta

26. maja 2020 je sveti oče v na avdienco sprejel njegovo eminenco kardinala Angela Becciuja, prefekta Kongregacije za zadeve svetnikov. Med avdienco je papež Kongregacijo pooblastil za razglasitev dekretov v zvezi s/z

- čudežem, pripisanim blaženi Mariji Domenici Mantovani, soustanoviteljici in prvi generalni predstojnici Ustanove malih sester svete družine; rojena je bila 12. novembra 1862 v Castelletto di Brenzone v Italiji in ravno tam umrla 2. februarja 1934;
- mučeništvom častitljivega božjega služabnika Cosme Spessotta (rojenega Sante), duhovnika z zaobljubami Reda manjših bratov; rojen je bil 28. januarja 1923 v Mansuéju v Italiji in umorjen iz verskega sovraštva 14. junija 1980 v San Juan Nonualcu v Salvadorju.

Blažena Maria Domenica Mantovani

Blažena Marija Domenica Mantovani (1862-1934) se je že od malih nog posvečala katehezi, apostolatu in delom usmiljenja. Gospodov klic je prejela po blaženem Giuseppeju Nascimbeniju, župniku v Castelletto di Brenzonu. Želel je, da mu pomaga ustanoviti Družbo malih sester svete družine. Kot prva generalna predstojnica je veliko prispevala k oblikovanju konstitucij po navdihu vodila sv. Frančiška Asiškega za tretji red. S svojim delom je dopolnila delo ustanovitelja, saj je svoji redovni družini dala značilne lastnosti duha in molitve, delavnosti in ponižnosti, ki so zaznamovali njegovo življenje in delovanje v Cerkvi in svetu. Ko je Nascimbeni leta 1922 umrl, je še naprej odločno, preudarnostjo ter z veliko modrostjo in zvestobo božji volji vodila Družbo. Ko je umrla, je njeno delo nadaljevalo okrog tisoč dvesto sester, razpršenih po sto petdeset hčerinskih hišah v Italiji in tujini, ki so služile v številnih apostolskih in dobrodelnih dejavnostih. Blažena je postala leta 2003. Čudež, s katerim je bil sprožen postopek kanonizacije, se je zgodil leta 2011 v škofiji Bahía Blanca v Argentini, ko je ozdravela deklica, ki je trpela za hudo nevrološko boleznijo.

Častitljivi božji služabnik Cosma Spessotto

Častni Božji služabnik Cosma Spessotto se je rodil v Mansuèu (Treviso) leta 1923. Bil je redovnik Reda manjših bratov v Benetkah in v duhovnika posvečen leta 1948. Že od malih nog si je želel kot misijonar oditi na Kitajsko, vendar po izgonu katoliških misijonarjev tega ni mogel storiti. Poslali so ga v Salvador, kjer je vodil župnijo v škofiji San Vicente, v današnji Zacotecoluci. Bil je zvest pričevalec evangelija v okolju, ki so ga zaznamovale velike socialne krivice in razdvojenost zaradi krvnih maščevanj. Ljudi je z besedo in deli usmiljenja pozival k miru, dialogu in spoštovanju življenja. Trud za spravo mu je prinesel sovraštvo Kristusovih sovražnikov, ki so nadenj poslali atentatorje. Umorili so ga 14. junija 1980, ko je po slovesni maši v župnijski cerkvi San Juan Nonualco stal za oltarjem. Postopek za njegovo beatifikacijo se je začel junija 2000.

KAMPANJA ZA POKLICE »TUDI JAZ SEM« NA POLJSKEM UŽIVA MEDIJSKO POZORNOST

Frančiškanski mladinski in poklicni center v provinci Marijinega vnebovzetja na Poljskem je za teden molitve za poklice izdal serijo videoposnetkov in prejel navdušen odziv medijev.

V videoposnetkih so predstavljena pričevanja različnih bratov, ki govorijo o svojih poklicih. Vsak brat se na enak način predstavi, opiše, o čem je sanjal, preden je vstopil v red, nato pa zaključi s stavkom: »I Jestem" (Tudi jaz sem).

Nekateri bratje, ki so se tako predstavili (v poljščini), so:

Br. Albert, ki je povedal, zakaj ni sledil svojim sanjam, da bi postal reševalec ali pa športnik. Zdaj, ko jih ima sedemindvajset let in je brat s slovesnimi zaobljubami, se počuti izpolnjenega, da je v celoti in za vedno del Reda manjših bratov.

Br. Euzebiusz je sanjal o tem, da bi postal kirurg in plesalec, da bi imel družino in hišo z velikim vrtom in ... dolgo brado! Star je štiriintrideset let in v redu živi že petnajst let.

Br. Henoh je bil ministrant in je želel postati fizioterapevt. Star je devetindvajset let in trenutno študira filozofijo.

Br. Marcin, ki je star dvaintrideset let, je nekoč delal v gostilni, uživa v hip hopu in je snemal rapersko glasbo.

Br. Pio obožuje japonske risanke in je hotel postati nogometaš, kot je lik kapetana Tsubase. Delal je v bolnišnici, v premogovniku in v gradbeništvu. Zdaj je star petintrideset let in študira teologijo.

Br. Hiacynt je najprej sanjal o tem, da bi postal filmski junak, kot je bil Bruce Lee, kasneje pa je želel postati vojak in mož. Star je triinštirideset let in končuje formacijo po noviciatu.

Vsaka zgodba razkriva edinstvenost, lepoto in svetost vsakega frančiškanskega poklica. Videoposnetke si lahko ogledate na kanalu FCMP Trzej Towarzysze YouTube.

NOVI REKTOR PAPEŠKE UNIVERZE ANTONIANUM

BR. AGUSTÍN HERNÁNDEZ OFM

Dne 22. maja 2020 je Kongregacija za katoliško vzgojo v osebi kardinala Giuseppeja Versaldija imenovala br. Agustína Hernándeza Vidalesa, OFM za rektorja Papeške univerze Antonianum za obdobje od 2020 do 2023.

Nekdanji dekan Filozofske fakultete in prorektor Papeške univerze Antonianum, br. Agustín se je rodil 14. junija 1970 v Corupu v Mehiki in doktoriral iz filozofije na omenjeni univerzi z disertacijo z naslovom Človekova sreča v Platonovem Filebu. 64 C 1 - 65 A 6, znamenje božjega.

NEZAPOSLENOST V SAO PAOLU NARAŠČA, BRATJE POSTREŽEJO DO 4.000 OBROKOV DNEVNO

Catholic News Service se je pogovarjala z našimi brati v Sao Paulu v Braziliji o njihovem novem središču za razdeljevanje hrane, ki so ga poimenovali »Frančiškanski šotor« kot odgovor na vse večje število ljudi, ki potrebujejo hrano zaradi pandemije COVID-19.

»Lakota je prišla pred vročino (glavni simptom COVID-19),« je povedal frančiškanski brat Jose Francisco de Cassia dos Santos.

Santos, ki vodi Frančiškansko organizacijo za solidarnost, že več kot trinajst let deli obroke brezdomcem v središču Sao Paula. Tradicionalna organizacija z vzdevkom »Duhovnikova čajanka«, je običajno privabljala nekaj sto brezdomcev, ki so se zbrali v župnišču. Zdaj je po Santosovih besedah večina ljudi, ki čakajo na Duhovnikovo čajanko, tistih, ki so izgubili službo zaradi pandemije COVID-19.

Santos je povedal, da se je od 24. marca, ko je bila v mestu v boju proti novemu koronavirusu uvedena prepoved gibanja, število ljudi, ki potrebujejo hrano, povečalo za več kot štirikrat, zato je morala njegova ekipa ustanoviti še en razdeljevalni center, kjer katerem lahko nahranijo prebivalstvo: Frančiškanski šotor.

Celotno zgodbo lahko preberete tukaj: cruxnow.com

Št. 032/2020
Ljubljana, 12. maj 2020

Zapisnik 8. redne seje provincialnega definitorija

Osma redna seja provincialnega definitorija je bila v torek, 12. maja 2020, v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. dr. Robert Bahčič, vikar province; definitorji: p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Pepi Lebreht, p. Ambrož Mušič, p. Niko Žvokelj in tajnik province p. dr. Tadej Strehovec. Seja se je začela z molitvijo, ki jo je pripravil p. Robert Bahčič.

1. Sprejem zapisnika 7. redne seje provincialnega definitorija

Provincialno vodstvo je soglasno potrdilo zapisnik sedme seje definitorija.

2. Nastavitev p. Bernarda Karmanockya (20-2/20; 20-3/20)

Provincialno vodstvo je sklenilo, da p. Bernard Karmanocky ostane v Johnstownu do naslednjega provincialnega kapitlja.

3. Solidarnost s samostani v provinci v času epidemije COVID-19

Provincialno vodstvo je odločilo, da bo o podaljšanju oz. zaključku obdobja pomoči samostanu v času epidemije COVID-19 odločalo na naslednji seji definitorija.

4. Pomoč zagrebški provinci pri obnovi samostana na Kaptolu

Provincialno vodstvo je sklenilo, da bo naša provinca namenila donacijo provinci sv. Cirila in Metoda na Hrvaškem v višini 25.000 EUR za obnovo samostana na Kaptolu v Zagrebu, ki je bil poškodovan v marčevskem potresu.

5. Koledar province v času epidemije

- 19. maj 2020 - Srečanje za (nekdanje) magistre in provinciale na Viču na temo analize vzrokov odhoda iz province.
- 27. maj 2020 - Dan province je zaradi epidemije COVID-19 odpovedan.
- 27. maja 2020 - Srečanje za gvardijane in predstojnike na Viču.
- 14. do 19. junij 2020 - Duhovne vaje za brate v Nazarjah.
- 23. do 28. avgust 2020 - Duhovne vaje za brate na Sveti Gori.
- Duhovne vaje v Medžugorju odpadejo.
- 23. september 2020 - Plenarni svet province.
- Letošnje srečanje za spovednike zaradi epidemije odpade.

Naslednja seja definitorija bo v torek, 9. junija 2020, ob 9h v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani. Provincialno vodstvo je definitorialno sejo zaključilo ob 12.30 uri s skupno molitvijo in kosilom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

Št. 041/2020
Ljubljana, 9. junij 2020

Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija

Deveta redna seja provincialnega definitorija je bila v torek, 9. junija 2020, v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. dr. Robert Bahčič, vikar province; definitorji: p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Pepi Lebreht, p. Ambrož Mušič in tajnik province p. dr. Tadej Strehovec. P. Niko Žvokelj je bil opravičeno odsoten. Seja se je začela z molitvijo, ki jo je pripravil p. Pavle Jakop.

1. Sprejem zapisnika 8. redne seje provincialnega definitorija

Provincialno vodstvo je potrdilo zapisnik 8. seje definitorija.

2. Prestavitve bratov

Provincialno vodstvo bo s 1. avgustom 2020 prestavilo p. Tadeja Ingliča iz Nove štifte na Brezje, kjer bo opravljal naslednje službe: spovednik, organist in pomočnik samostanskega ekonoma. Provincialno vodstvo bo s 1. avgustom 2020 nastavilo p. dr. Marija Osredkarja za rektorja svetišča pri Novi Štifti. Do novega leta bodo pri Novi štifti poleg p. dr. Marija Osredkarja maševali p. Tadej Inglič, bratje z Viča in provincial. Provincialno vodstvo bo s 1. avgustom 2020 nastavilo p. Rafaela Slejka v samostan Marijinega Oznanjenja v Ljubljano, kjer bo opravljal službo spovednika.

3. Slovesne obljube br. Jana Dominika Bogataja

Provincialno vodstvo dovoljuje br. Janu Dominiku Bogataju opravljanje slovesnih zaobljub. Provincialno vodstvo je dalo br. Janu Dominiku Bogataju dovoljenje, da nadaljuje študij patristične teologije in znanosti na Institutum Patristicum Augustinianum v Rimu za obdobje dveh let (od 1. oktobra 2020 do 30. septembra 2022). V času študija pripada samostanu Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. Za njegovega študijskega perfekta je provincialno vodstvo imenovalo p. dr. Christiana Gostečnika.

4. Solidarnost s hišami v provinci po epidemiji

Provincialno vodstvo je sklenilo, da s 1. julijem 2020 samostani oddajajo prispevke na prokuraturo kot je to bilo pred epidemijo COVID-19. Gvardijani finančno šibkejših samostanov lahko prosijo provincialno vodstvo za odlog oz. zmanjšanje dajatev.

5. Predlog postavitve spomenika p. dr. Francetu Ačku

Provincialno vodstvo je sklenilo, da bo provinca postavila spominsko obeležje v čast p. dr. Francetu Ačku ob vhodu na cerkveni kor v cerkvi sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani.

6. Romanje p. Antona Jermana v Sveto deželo

Provincialno vodstvo je dalo dovoljenje p. Antonu Jermanu za obisk Svete dežele od 24. do 31. oktobra 2020.

7. Potrditev samostanskega dnevnega reda

Provincialno vodstvo je potrdilo dnevni red v samostanih Kamnik in Sveta Trojica.

Naslednja seja definitorija bo v torek, 15. septembra 2020, ob 9h v samostanu Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. Provincialno vodstvo je definitorialno sejo zaključilo ob 12. uri z molitvijo in skupnim kosilom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Št.: 45/2020
Ljubljana, 17. junij 2020

Spoštovani provincial
fra Milan Krišto
HFP sv. Ćirila i Metoda
Kaptol 9
HR-10000 Zagreb
secprov@ofm.hr

Zadeva: Čestitka novemu provincialnemu vodstvu

Dragi oče provincial, dragi bratje zbrani na provincialnem kapitlju,

v imenu Slovenske province sv. Križa in v mojem osebnem imenu vam z veseljem čestitam ob izvolitvi novega provincialnega vodstva. Posebej čestitam novemu provincialnemu ministru fra Milanu Krištu, provincialnemu vikarju fra Dragutinu Bedeničiću in definitorjem: fra Smiljanu Berišiću, fra Robertu Perišiću, fra Krunoslavu Kocijanu, fra Ratku Radišiću, fra Marku Pustišeku in fra Danijelu Patafta.

V tem času vam je Gospod naklonil odgovornost za brate in vašo province kot tudi nalogo, da spodbujate bratsko življenje in karizmo našega reda. Želim vam, da bi naloge in poslanstvo dobro izvrševali ter v duhu ljubezni služili vsem bratom province.

Obenem se najlepše zahvaljujem fra Iliji Vrdoljaku, dosedanjemu provincialu, in vodstvu province za lepo sodelovanje in vse opravljeno delo.

Generalnemu vizitatorju fra Domagoju Runju in vsem bratom zbranim na provincialnem kapitlju želim Svetega Duha in Božjega blagoslova. V ta namen se vas spominjam v molitvi.

Mir in vse dobro!

p. Marjan Čuden
provincialni minister

IZREDNA SEJA JKPM V SPLITU

V petek 5. junija 2020 smo imeli provinciali Slovenije, Hrvaške in Bosne in Hercegovine izredno sejo JKPM v Splitu. Generalna kurija je naročila predsednikom konferenc naj čimprej skličejo sestanke in se s provincialnimi ministri pogovorijo o generalnem kapitlju 2021. Za mesto generalnega kapitlja prihodnje leto je bila izbrana Manila, a je zaradi epidemije korone virusa bila ta izbira preklicana.

Novi predlog generalne kurije je, da bi se generalni kapitelj obhajal v Rimu in sicer maja ali oktobra prihodnje leto. Namesto enega meseca naj bi generalni kapitelj trajal štirinajst dni. Vodstvo reda je prosilo za mnenje, kakšna naj bo metoda dela na generalnem kapitlju. Predlagali smo, naj vsa poročila prejmemo v pisni obliki predhodno, da jih ne bomo brali na kapitlju. Vsaka konferenca naj že vnaprej pripravi vprašanja, pripombe in predloge sklepov. Boljši je skupni pogovor kot delo po skupinah, saj po dosedanjih izkušnjah sodeč veliko dobrih predlogov, ki se oblikujejo v skupinah, sploh ne pride na zaključno obravnavo. Generalna kurija je prosila posamezne konference naj predlagajo naslov in teme, ki naj bi jih generalni kapitelj obravnaval. Konferenca JKPM je izoblikovala naslednji predlog - naslov generalnega kapitlja naj bo: **TI SI NAJVIŠJE DOBRO - TI SI POT, RESNICA IN ŽIVLJENJE!**

Teme generalnega kapitlja pa naj bodo:

OČARANOST NAD BOGOM

Bog je postal tujec v lastni hiši (vprašanje vere v redu).

Jezus je resnični in ne virtualni Bog (Kjer je doživetje Boga močno, spodbude za prenovo življenja niso več potrebne. Bog je Najvišje dobro).

Bog je veselje molitve in duhovnega življenja (obrat navznoter, vrnitev k izvirom, spreobrnjenje).

TI SI POT

Nismo na cilju. Smo popotno bratstvo.

Na pot vse do obrobij našega časa nas pošilja evangelij. Naroča nam, naj bomo preprosti. Vesel redovnik je najmočnejši pričevalec.

Naša pot je uboštvo, čistost, pokorščina in majhnost.

Najbližja pot do brata je beseda (komunikacija v bratstvu).

Ubogi so Jezusova in naša pot.

Hoja za Jezusom nikoli ne razočara.

TI SI RESNICA

Jezus je resnica, ki se ne sme izgubiti za praznimi frazami. Kako živeti mladost Boga danes?

Cerkev je resnično Jezusovo telo. Ali ljubimo Cerkev tako kot sv. Frančišek? Kdor ljubi, želi služiti. Ali dobro služimo Cerkvi?

Poklicani smo k preroštvu. Prerok je tisti, ki živi in pričuje za resnico.

Služenje naredi našo karizmo verodostojno.

Resnica osvobaja. Zlasti generalni kapitelj je prostor za osvobajajočo resnico o nas samih, še posebej o tistem, kar nam jemlje živost, elan in identiteto.

TI SI ŽIVLJENJE

Bogu je všeč, če radi živimo (Ali smo manjši bratje živi del Cerkve? Ali nas bremeni duhovna posvetnost?)

Vrnitev k prvotnemu idealu je vrnitev k žuborenju življenja. Manjši brat stavi na velike ideale. Oživitev ideala in zvesto življenje po karizmi nas lahko prebudi iz zaspanosti.

Dobri medosebni odnosi nosijo življenje. Živo je tisto bratstvo, v katerem domuje resnična ljubezen. Spregovorimo o bližču in bedi naših odnosov.

Kjer je edinost, tam je življenje (Bližje kot smo Bogu, bližje smo drug drugemu. Edinost je temeljna za prenovo reda)

Ne želimo pristati na smrt (molitev in delo za nove poklice – vizija in izmenjava dobrih izkušenj)

Življenje želi prekipevati povsod - v duhovnosti, znanosti in kulturi. Kako naj manjši brat na vseh področjih spodbuja to kipenje?

Sestra zemlja je posoda življenja (skrb za stvarstvo)

Generalni kapitelj ne sme biti »novo moraliziranje« ampak novo upanje, ki nas bo popeljalo k svežini in svetosti redovnega življenja in v novo evangelizacijo. Naš Bog ni ideja ali pojem, ampak je konkretna oseba, ki je dejavna v našem času. Naš Bog je ljubezen, naš Bog je pot, resnica in življenje.

V nadaljevanju seje smo spregovorili o srečanju gvardijanov na nivoju konference, o srečanju severne in južne slovanske konference, ki je bilo načrtovano v letošnjem maju, a je zaradi epidemije odpadlo, o srečanju UFME letos oktobra, ki naj bi bilo v Međugorju. Vsa ta srečanja zaenkrat odpadejo. Če se bo stanje zaradi epidemije korona virusa umirilo, bomo datume za ta srečanja določili na prihodnji seji JKPM, ki bo septembra.

p. Marjan Čuden

PETA OBLETNICA OKROŽNICE LAUDATO SI'

Letos obhajamo peto obletnico okrožnice Laudato si', s katero je papež Frančišek skušal pritegniti pozornost na »krik zemlje in revežev.« Papež Frančišek je napovedal, da se bo letos Teden Laudato si' nadaljeval v posebno obletno leto Laudato si', v posebno leto za razmišljanje okrožnice. Leto Laudato si' se bo končalo 24. maja prihodnje leto. Sveti oče vse osebe dobre volje vabi, da se pridružijo skrbi za naš skupni dom ter za naše najbolj ranljive brate in sestre.

LJUBEZEN DO STVARSTVA SKOZI OČI SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA

Sveti Frančišek Asiški vidi Božjo nežnost v stvarstvu in se ji čudi. Okrog njega je mnogo čudežev in vsakega posebej se veseli, ko ga odkrije. Vidi jih, ker ne gleda samo z očmi, ampak s srcem. Milijarde let se je vesolje pripravljalo, da bi bilo tako lepo, a sveti Frančišek prestopi ograjo časa in vidi stvari v njihovi svežini: kot, da bi pravkar izšle iz Stvarnikovih rok, kot, da bi prav ta trenutek zasijala svetloba prvega dne, ko je božja lepota obdala zemljo in so rastline in živali prihajale iz njegove velikodušne zamisli.

Narava je za svetega Frančiška čudovita knjiga, v kateri mu Bog govori o sebi: »Zakaj iz velikosti in lepote ustvarjenih reči moremo s primerjanjem motriti njihovega Stvarnika« (Mdr 13,5). »Kajti od stvarjenja sveta naprej je mogoče to, kar je v njem nevidno, z umom zreti po ustvarjenih bitjih: njegovo večno mogočnost in božanskost« (Rim 1,20).

Stvarstvo je za svetega Frančiška dar, ki izvira iz odprte božje dlani. Te dlani dajejo in vabijo k vesoljnemu bratstvu. Zaradi tega vabila je bila vsaka stvar svetemu Frančišku blizu in se je z njo povezal z vezjo naklonjenosti. Bog je stvarnik človeka in Stvarnik vsega kar obstaja, zato je narava naša sestra. Čutil se je poklicanega, da skrbi za vse stvari in bitja. To nalogo je imel za sestavni del svoje vere.

Na čudovitem romanju nasproti novemu nebu in novi zemlji smo vsi združeni kot bratje in sestre, povezani v ljubezni, ki jo Bog izkazuje vsem svojim stvarem in nas z ustvarjalno ljubeznijo združuje med seboj, z bratom soncem, s sestro luno, s sestro reko in z materjo zemljo.

Sveti Frančišek stvarstvo globoko občuduje in govori: kako lep je šele Bog, ker so tako lepe njegove stvari! Vsa bitja so besede Boga, njegova glasba, njegova umetnost. Frančiškova ljubezen do stvarstva je resnična, globoka in izraz njegove vere. Preko stvari se pogovarja z Bogom. Njegova Sončna pesem je kozmična mistika. Predstavljam si, ko je sv. Frančišek opeval stvarstvo, da mu je le to odpevalo s svojo neokrnjeno očarljivostjo.

Danes pa stvarstvo ječi, njegova očarljivost je ranjena. Nikoli doslej nismo tako trpinčili in žalili našega skupnega doma kot v zadnjih dveh stoletjih. Zemlja ječi, njeno ječanje zahteva od nas drugačno ravnanje. Potrebujemo duhovno in ekološko spreobrnjenje. Klic k spreobrnjenju je klic po novem človeku. Ne smemo se slepiti, da bomo ponovno izboljšali svoj odnos do narave, ne da bi prej izboljšali sebe in tega, kar se dogaja med nami ljudmi. Ljudje smo se sposobni pobrati in se spet okleniti dobrega. Zmožni smo se pošteno srečati s seboj, se soočiti z lastno temo in spet ubrati nova pota. Ni okoliščin, ki bi popolnoma uničile sposobnost do dobrega, resnice in lepote, ali zmožnost, da se odzovemo na klic po spravi in spreobrnjenju. Ker smo tega sposobni, obstaja upanje, da ne bomo uničili sebe in matere zemlje, ki je naš dom.

Klic k ekološkemu spreobrnjenju je klic k askezi, ki ne pomeni zgolj odpovedati se, ampak predvsem dajati. Gre za obliko ljubezni, s katero prehajamo od tega, kar hočemo mi, k temu, kar potrebuje božji svet. To nas čuva pred lakomnostjo.

Zmernost nas osvobaja. Ne pomeni manj življenja, ni nizka napetost, temveč vse kaj drugega. Bolj uživajo in bolje izkoristijo vsak trenutek oni, ki nič več ne kljuvajo sem ter tja, iščoč vedno tisto, česar nimajo, in doživljajo, kaj pomeni spoštovati vsakega človeka in vsako stvar, tako da se naučijo prijateljevanja z skromnostjo. Mogoče je imeti malo potreb in živeti bogato, zlasti če uživamo v bratskih srečanjih, služenju, v naravi in v molitvi. Skrb za okolje spodbuja k rasti v zmernosti in k uživanju v malem.

Sozvočje, ki ga je sveti Frančišek živel z vsemi stvarmi, je vzorec za današnje zdravljenje planeta. Zgled svetega Frančiška nas vabi, naj ne izpustimo priložnosti za prijazno besedo, nasmeh, še tako neznatno dejanje, ki seje mir in prijateljstvo. Ekologija je sestavljena tudi iz preprostih vsakdanjih dejanj, s katerimi prekinjamo logiko nasilja, izkoriščanja in samoljubja. Svet vse hujše porabe je hkrati svet grdega ravnanja z življenjem.

Stvarjenje spada v red ljubezni. Božja ljubezen je temeljni vzrok obstoju vsega: »Kajti ljubiš vse, kar je, nič od tega, kar si naredil, ne preziraš, saj tega, kar bi sovražil, ne bi bil ustvaril« (Mdr 11,24). Ob koncu vsakega dne stvarjenja je zapisano: »*Bog je videl, da je dobro.*« In če Bog vidi, da je to, kar je ustvarjeno, dobro in lepo, potem moramo tudi mi videti, kako je stvarstvo nekaj dobrega in lepega. Kdor ljubi prejme kot sv. Frančišek Božje oči in lahko skupaj z Bogom na novo pogleda okrog sebe in reče: „Glej, kako je dobro!" Izprosimo si takih Božjih oči, da ne bi nikdar izgubili čuta za izjemno, da ne bi izgubili daru čudenja.

Občudovanje je človekovo presenečenje nad čudovitim, je odgovor na nedojemljivo. Milost občudovanja je milost obnove. Kdor občuduje, se odreka sebičnosti. Kdor občuduje, se odreka moči in izkoriščanju. Kdor občuduje naravo, ne more biti do nje neusmiljen. Značilno za tiste, ki znajo občudovati je, da najdejo za izraz svojega navdiha polno ljubkovalnih imen. Sveti Frančišek jih najde. Namenjene so Bogu, človeku in stvarstvu. Največ ljubkosti pa je položil v besedi brat in sestra.

Izprosimo si oči, ki bodo spoštovale Božje stvarstvo, pozorne, hvaležne oči. Bog je povsod pisal. Izprosimo si božjih oči, da bomo znali razbrati Stvarnikov blagi podpis v travi in cvetlicah, njegov močan podpis v vodi razburkanega morja. Izprosimo si Božjih oči, da bomo razbrali tudi Stvarnikove digitalne podpise: v pikicah pikapolonice in v siju zvezd. Vse je svetišče, vse je oltar! Izprosimo si Božjih oči, da bomo razumeli čisto bogoslužje sonca in milo bogoslužje rože, da bomo videli Božjo nit, ki se vleče skozi vse stvari.

Izprosimo si Božjih oči, da bomo videli, da zemlja ni samo za ljudi, temveč je življenjski prostor ali dom vsega božjega stvarstva. Ljudje nismo edini, ki jih je Bog blagoslovil; ptice in ribe in vse stvaritve so prejele božji blagoslov. V moči tega blagoslova naj se zgodi ekološko spreobrnjenje, ki je pogoj, da nas bo mati zemlja še naprej hranila in nam gospodinjila, in prinašala različno sadje in pisane rože z zelenjem.

p. Marjan Čuden

DUHOVNA OBNOVA – JUNIJ 2020

Ob binkoštnem prazniku naj z Vami podelim spomin Anselma Gruena: »Danes se mnogi *ljudje počutijo prazni, izgoreli, predvsem ljudje v socialnih poklicih, ki se razdajajo za druge. (...) Binkošti pa nam hočejo povedati, da je v globini našega srca žerjavica, ki nam zmore na novo razplamteti dušo in telo. (...) Praznujmo prihod Svetega Duha, da ta žerjavica v nas ponovno zagori v novem ognju, ob katerem se bodo drugi greli in odkrivali svojo lastno živost.*

Ko sem bil še mlad, smo radi sedeli ob tabornem ognju in prepevali. Skupni pogled v ogenj ima v sebi nekaj očarljivega. Ogenj povezuje, okoli njega se zbira skupnost. Tako prosimo ob binkoštih, da ogenj ne bi vnemal samo posameznega človeka, ampak, da bi ta ogenj Svetega Duha postal središče, okoli katerega se zbiramo, da bi Cerkev postala kraj, na katerem bi skupaj sedli k ognju, da bi peli pesmi našega hrepenenja, ki nam dvigujejo srce k Bogu. Zaupaj v to, da v tebi žari ogenj Svetega Duha, ogenj ljubezni, živosti, fantazije in moči. Čuvaj ta ogenj v sebi, da ti ne ugasne. A ta ogenj gori v tebi, da te vedno greje, čisti in obnavlja, da bo vse v tebi prežeto z Božjo ljubeznijo. Če ga boš dobro čuval, se bodo ob tvojem ognju lahko greli tudi drugi. Njihove oči bodo žarele in v njih bo zasijalo novo življenje« (A. Gruen, Izkusimo velikonočno veselje).

Kaj bi najprej dejali na to, ko smo doživeli prvi val svetovne epidemije, obhajali velikonočne praznike in velikonočni čas drugače, kot smo bili vajeni, in se moramo sedaj spet postaviti na noge? (Doma je epidemija že preklicana, pri nas na jugu še nismo čisto »ven«, ukrepe sproščajo počasi.) Zanimivi bi bili in so naši odmevi, odmevi naših vernikov, zanimiva je lahko rekreacija ali kakšna duhovna obnova, če napravimo kakšno... In nekaj izkušenj je gotovo že tukaj ali jih še najdemo kje na omrežjih. So pa še druge potrebne stvari, kreposti, vrline, o katerih morda vse premalo spregovorimo: čutenje, posluh, izročilo, naša dediščina... Tukaj ni samo pevski posluh, na katerega najprej pomislimo in zraven kdo reče, da ga nima vsak enakega, toda tudi posluh moramo vzgajati, spomin trenirati. Učimo se jezikov, pa je spet drugače, ko jezik doživimo.

V naši duhovni obnovi hočem posebej izpostaviti **posluh drug do drugega – drug za drugega – posluh za sočloveka – sobrata, za izročilo, zaklad izročil in vrednot.** Izročilo spremlja nas ljudi, odkar ta svet stoji, v zgodovini odrešenja, v stari in novi zavezi, ob Jezusu, ki spoštuje »izročilo starih« in daje postavi nov pomen (prim. Mt 5,17-20), ob Božji besedi, v naslednjih dveh tisočletjih in dveh desetletjih... Izročilo, prvo dediščino smo dobili z vzgojo in zgledi v domačih družinah, med sorodniki in prijatelji, v domačih župnijah in potem naših bratstvih in dragoceno je do danes, ko mnoge lepe navade žal izginjajo, navodila in določila včasih spregledamo, prezremo, nekatere stvari pa na srečo oživimo, spomnimo nanje in veselje je spet tukaj. Vedno se zavedamo, da ima samo Odrešenik Jezus Kristus, ki ostaja z nami, tisto, kar »ostane vekomaj – večno duhovništvo« (Heb 7,24), in mi smo obdarjeni s skupnim duhovništvom v svetem krstu in duhovniki še s službenim duhovništvom. »Križ stoji, medtem, ko se svet spreminja« (in vrti) (»Stat crux dum volvitur orbis« - geslo kartuzijanov) nas spomni na našega Gospoda in njegovo naročilo, ki ga daje, preden se vpričo učencev vzdigne v nebo in pošlje Svetega Duha. »Pojdite in učite...« (Mt 28,19) Učenci gredo po vsem svetu in po zgledu Jezusa in apostolov tudi Frančišek in bratje hočejo živeti evangelij, moliti, delati. Od prvih apostolskih časov do časa sv. Frančiška se je marsikaj spremenilo in do sedaj spet. Nastaja družinska, kulturna, duhovna dediščina, zgodovina in izročilo Cerkve, narodov in ljudstev. Vendar nas sv. naš oče Frančišek najprej spomni na to temeljno dediščino, ki je bogastvo v Bogu, njegovi živi in učinkoviti besedi in to hoče najprej ponesti soljudem, ki jih srečujemo in ustvarjamo nove vezi. Bogastvo v Bogu je bogastvo – dar vsakega brata, ki je Božji otrok po svetem krstu in dar sedaj nam, Redu, Cerkvi, provinci in narodu. Dar smo tudi skupaj kot bratje in bratstvo.

V zgodovini Cerkve, Reda, naših provinc in samostanov do danes tako nastaja dragoceno izročilo, ki so ga ustvarjali in ga ustvarjamo bratje, verska, kulturna in duhovna dediščina, znameniti samostani, svetišča, in seveda živa Cerkev, ki jo gradimo. V medsebojnem sodelovanju spodbujamo vero in življenje soljudi – naših občestev, spodbujali smo znanost in umetnost, ustvarili umetniška dela v naših samostanih, knjižno gradivo – od prvih zapisov, inkunabul, tiskanih del do dandanašnjih. V evharistiji, zakramentih, zakramentalih, pobožnostih, srečanjih in katehezah, pogovorih, ob blagoslovih pomagamo soljudem, da se srečamo z Gospodom. V najrazličnejših dejavnostih... - Imamo znamenite brate – vzornike, po katerih smo znani prav slovenski frančiškani, med njimi so bratje, ki so živeli (bolj) skrito, tiho, toda v veri vemo in spoznavamo, kako so oni in kako mi darujemo svoje delo in molitev, bratsko služenje Bogu v čast in ljudem v veselje. – V prejšnjem stoletju sta se podoba province ter življenje bratov in občestev zelo spremenila, ko so zaživela nova občestva, naša bratstva in služenja, apostolat na Božjih poteh, župnijah, v misijonih in med Slovenci po svetu (ZDA, Avstralija), naša dediščina in poslanstvo sta se še razširila in naš apostolat je svojevrsten, pričevanja dragocena. Razmišljanje bi bilo predolgo, če bi opisovali vse podrobno, toda za vse nas je spomin in opomin, da živimo, molimo, delamo zares predano, s srcem in žarom. Sejalci smo in ostanemo, »sejalec ni vedno žanjec« (škof msgr. Metod Pirih), naše oči so kdaj prevelike, ko hočemo uspeh ali čudež kar takoj, toda vztrajamo. Bog daje rast, za rast potrebujemo čas, Bog pa daje čas. Naj tukaj dodam spomin z duhovnih vaj na Trsteniku pred skoraj 40 leti, ko smo razmišljali o skritem zakladu v Jezusovi priliki in nas je voditelj g. Jože Stržaj pomenljivo spomnil, kako je naš prvi zaklad, ki ga imamo, prav **zvestoba v malem** (prim. Lk 16,10). V tej zvestobi v malem izpolnimo najmanjšo nalogo, in bomo zvesti v velikem. Z majhnimi koraki odkrivamo Božji načrt in med seboj skrite zaklade, ki so skriti v nas samih in okrog nas.

»Do sem je šlo. Kaj pa zdaj?« - »***Ni več tako, kot je bilo..***« Po nedavnem izrednem stanju ali preskušnji vse pogosteje slišimo tako in podobno. Marsikaj res drži, stoži se nam po domačem ognjišču, po nepozabnih starih znancih, sorodnikih, duhovnikih, učiteljih, kakšnih posebnežih, sošolcih ali po sovrstnikih, s katerimi smo včasih tudi kakšno ušpičili... Z bratom ali sestro v domači družini smo prišli ničkolikokrat navzkriž, pa smo si bili potem spet dobri med seboj... Na romanjih v Sveto deželo smo se ob puščavskem pesku spomnili, koliko let, stvari, spominov in prednikov je že v tej puščavi, in potem doma, koliko dragocenih spominov še vedno hranimo, koliko jih je, ki jih lahko bratje med seboj obudimo iz pozabe, ali jih doživimo drugod in ponudimo še tukaj. Koliko navad, zgledov je, ki jih v naših bratstvih ali samostanih ni več, pa po dolgem času zanimivo pogledamo, predebatiramo, načrtujemo, ali bi spet kaj oživeli.

Koliko je šele ljudi, ki jim pomagamo iz osamljenosti ali kakšne pozabe. »Kaj naj storimo?« se najprej vprašamo sami. »Kaj naj storimo?« se znova vprašamo, ko pride takšno stanje, ki ga še nismo doživeli, ali kakšna ujma. V Avstraliji smo letos (2020) doživeli kar tri. Januarja požare, februarja poplave, marca sedaj korona virus... – »Kaj naj storimo?« se znova vprašamo sami in si še dobro ne odgovorimo, ko nas že pokličejo nekateri farani, ki so na lepem tudi sami prizemljeni doma, osamljeni, ne vedo, kaj bi s sabo in jih moraš prijazno poslušati, jim svetovati, nekaj malega, pa vendar je potem dan drugačen. To sem doživel sam kar nekajkrat v daljni tujini in verjemite, v teh mesecih mi ni bilo nič dolgčas. Ljudje – domači in tisti, ki so drugih narodnosti in radi pridejo k našemu Sv. Rafaelu, oboji so mi dejali, da komaj čakajo, da se bomo spet videli pri Božjih službah. Pa ne samo dejali, marsikdo je kdaj kaj prinesel ali poskrbel in smo Bogu hvaležni. Včasih kdo pride za zakrament sprave, tudi čez dan. Nismo se pozabili. Sedaj se že videvamo v Božji hiši. – **Gospod obnavlja svojo zavezo in z nami »dela novo«.**

»Bil je to čas, ko smo kot posamezniki, družine in kot župnijska občestva iskali, kako v teh drugačnih, izrednih razmerah živeti našo vero. Tam, kjer je vera živa in je ljubezen pristna, tam se najdejo tudi poti in načini, kako vero živeti, čeprav v drugačnih in kdaj težkih okoliščinah. -Težje pa je tam, ker se na vero gleda, kot na nekaj »tako za zraven«, ne pa kot temelj, na katerem gradimo svoje življenje, odnose med nami in naš jutri.

Vem, mnogim med vami je bilo težko, ker se niste mogli v živo udeležiti sv. maše, ki je vir in vrhunec našega krščanskega življenja. Mogoče je bila ta suša v nekem oziru celo dobra, da smo spoznali in začutili, za kaj smo bili prikrajšani. Vendar to lahko čuti tisti, ki ima osebno vero. Če je vera samo tradicionalna, potem vemo, da ima ob nedeljah prednost marsikatera druga stvar, pred obiskom sv. maše. Tedni, ki smo jih preživljali v izrednih razmerah, so pokazali na našo realnost. Na dan je prišlo veliko lepega, plemenitega …, to, kar je v nas najboljše in najbolj plemenito … . A na dan so prišle tudi slabe stvari, tisto kar nas razdvaja, ločuje, postavlja ene nasproti drugim« (nadškof msgr. Alojzij Cvikl na Brezjah, 23.5.2020).

Čas počitnic, poletni čas doma bo gotovo marsikaj drugačen, kot smo ga vajeni. Pri počitniških programih se bo poznalo. Če ne bo kaj šlo kot do sedaj, pa napravimo kaj malega. - Postorimo kaj v naših hišah in okrog, ali mi sami, kar je že dolgo čakalo. Naši verniki bodo kaj vprašali, predlagali, prosili za nasvet... Poromajmo, ko bo spet mogoče, pomagajmo pri zakramentu sprave, kot smo bili povabljeni že pred leti, na Brezje, v Ljubljano, na Sveto Goro, k Novi Štifti. Pojdimo nadomeščat kdaj duhovnike, ki so na župnijah sami in gredo težko zdoma za dalj časa. Marsikje nas, frančiškanov, ne poznajo. – Ko sem bil župnik doma, sem poletni čas uporabil tudi za knjižnico in arhiv, uredil marsikaj v hiši in okrog, pregledal, zbral, uredil, prepisal stare oznanilne knjige, ki jih ne bi mogel dati vezati, ker so bila oznanila tipkana preveč na rob. Kronika – župnijska ali samostanska ponekod čaka, da jo spet kaj napišemo, dopolnimo... – Sosed župnik je potreboval novo knjigo in naročil sem še eno zanj, ki so jo posebej oblikovali v tiskarni. - Hiša, kjer sem sedaj, kronike ni imela, gradivo pa je bilo in p. Valerijan, živa legenda, sobratje, ki ste delovali v Sydneyu: p. Ciril, p. Lovrenc, p. Tomaž, p. Metod, p. Filip, p. David in ostali ste prišli zelo prav. Kroniko sem začel sestavljati, postopoma in skoraj že popisal naših 50 let, odkar smo v Merrylandsu. Letos praznujemo 50 let prve cerkve in prvega bogoslužja. – Starejši hrvaški pater v soseščini (11 km od nas) mi je enkrat kasneje, ko so imeli obisk generalnega vizitatorja, potožil, da vizitator ni bil zadovoljen, ker v hiši niso imeli kronike in še nekaterih zahtevanih knjig ali gradiva. Pa sem mu dejal: »Veste, pater, jaz sem kar začel sestavljati, takole eno obdobje, potem nekaj časa nič, pa drugo obdobje... Najbolje, če kar začnete, takole od letos, ko so spomini še sveži, pa se še kako dogovorite skupaj, kdo bi za kaj poskrbel, sestavljal, pa za nazaj.« Izdali so spominsko knjigo ob jubileju cerkve, zato ne bo težav. Bil je vesel. - Njegov predstojnik pa je bil vizitator pri nas pred provincialnim kapitljem (po pooblastilu generalnega ministra), povabil je člane ŽPS, da smo se dogovorili za obisk pri nas, ogledali so si naš arhiv slovenskih izseljencev in začeli so še oni urejati svojega.

Tako. Veliko sem nabral. V živo bi lažje povedal še več. Bratov in talentov nas je še veliko in dodajmo še sami, da nam bo lažje in bolje. In začenjajmo in končajmo z Gospodom, da bo dober tek imelo – dober potek in žegen, ki bo nad nami.

Mir in dobro iz sončnega Sydneya.
p. Darko Žnidaršič OFM

ZLATA MAŠA P. HADRIJANA BRAJNIKA

Zadnja nedelja v juniju je bila že čisto poletna. V dolini so se temperature dvignile že nad trideset stopinj Celzija, na Sveti Gori pa je bilo še prijetno in ne preveč vroče. Sem in tja je zapihala osvežilna sapica.

Sproščenega in svežega obraza je nekaj minut pred poldvanajsto mašo prišel v zakristijo svetogorske bazilike tudi zlatomašnik p. Hadrijan. Videlo se je, da se veseli jubileja. Prav na ta dan, 28. junija, je bil pred petdesetimi leti na Sveti Gori posvečen v duhovnika.

Med sveto mašo je prepeval pevski zbor s Kapele. V cerkvi se je zbralo lepo število romarjev. V prve klopi so se posedli sorodniki p. Hadrijana, nekaj jih je prišlo z one strani meje – sestrična z Vidma z otroki in vnuki.

Na začetku nas je pozdravil gvardijan p. Bogdan Knavs. Dejal je: »Profesor Janžekovič je rekel, da je vsaka maša zlata maša, zato danes slavimo vse zlate maše, ki jih je v petdesetih letih daroval p. Hadrijan!«

Med sveto mašo sem zbrane in slavljenca nagovoril takole: »Spev pred evangelijem na trinajsto navadno nedeljo med letom na slepo uvaja v praznovanje zlate maše p. Hadrijana: ‚Vi ste izvoljen rod in kraljevsko duhovništvo!‘ 1 Pt 2, 9.

Vsak duhoven poklic je pričevanje, da Božja ljubezen še vedno deluje, da je Bog živ v našem času. Tako pričevanje je tudi duhovništvo p. Hadrijana.

Čemu so potrebni duhovniki? Potrebni so, ker nam kažejo in omogočajo, da kot kristjani živimo življenje v obilju. Veselje nad Bogom omogoča sprejeti duhovni poklic. Veselje nad Bogom ni namenjeno temu, da bi ga imeli samo zase, ampak ga je potrebno deliti, da žari navzven.

Zakaj je lepo biti duhovnik? Zato, ker ni lepšega dela kot stopiti v službo Ljubezni, ni večjega veselja kot odkrivati ljudem Upanje in ni pomembnejšega poslanstva kot prinašati svetu Boga.

O veličini duhovništva je sveti Janez Vianey takole spregovoril: ‚Pojdite se spovedat k Devici Mariji ali h kakemu angelu: vam bosta dala odvezo? Ne. Vam bosta dala telo in kri našega Gospoda? Ne. Devica Marija ne more priklicati svojega Božjega Sina v hostijo. Tudi dvesto angelov vam ne bi moglo dati odveze. Duhovnik pa jo more; lahko vam reče: ‚Pojdite v miru; odpuščam vam.'«

P. Hadrijan ima duhovniške srce. Kadar se pogovarjava, mi vedno kaj pove o duhovništvu. Nekaj njegovih stavkov sem si zapomnil:

Če eno dušo spoveš, je to nekaj velikega!

Zaupajmo v sv. Frančiška, ki je obljubil, da njegovi družini ne bo zmanjkalo sinov!

Jezus pravi, da ne smemo biti polovični!

Sam bi strnil duhovniško pot p. Hadrijana v dve besedi: moli in delaj! P. Hadrijan je mož molitve. Molitev prinese veliko sadov, med drugim nas osvobodi odpadkov. V srcu p. Hadrijana ni nobenih odpadkov.

»Delo je vidna ljubezen«, je rekel papež Frančišek. Za p. Hadrijana to dobesedno velja. V Sončni pesmi sv. Frančiška ta svetnik opeva tudi sestro zemljo, ki nas kakor mati hrani. Na Sveti Gori sestra zemlja kakor mati hrani frančiškansko skupnost po p. Hadrijanu, ki z veseljem prinaša na skupno mizo kar pridela na vrtu.

P. Hadrijan je pričevalec tudi z apostolatom bolezni. Vsakič, ko ga obiščem, je na njegovi mizi večja zbirka zdravil. Kljub tegobam, ki mu jih prinašajo »sestre bolezni«, se p. Hadrijan ne pritožuje in zvesto in potrpežljivo nosi svoj križ. S pesnikom Kosovelom lahko zanj rečem: »Naš pogum je trpeti, preboleti temo, z novo silo živeti, z novo lučjo!«

Zlata maša p. Hadrijana je priložnost, da se v svojem imenu in imenu bratov naše province zahvalim za njegovo redovništvo in duhovništvo. Vem, da p. Hieronim doživlja kot privilegij, da je lahko na Sveti Gori pod Marijinim varstvom. P. Hadrijan, njej te še naprej izročam. Ona je naša učiteljica in tudi tebi naj pomaga, da boš po njenem zgledu rekel da vsemu, kar pride. Da v bojih, iskanjih in molitvah. Da v bolečinah, veseljih in upanjih. Da v sleherni misli, kretnji, odločitvi.

P. Hadrijan, naj te Bog blagoslovi z zdravjem in naj ti dušo krepča z veseljem. Naj te Gospod nosi na svojih rokah in te varuje. P. Hadrijan - Bog te živi še mnoga leta!«

Po pridigi sem p. Hadrijanu izročil papežev blagoslov s posebno željo svetega očeta naj napreduje v milosti in v gorečnosti za duše. Ob koncu slovesnosti je jubilanta z voščilom in šopkom presenetila ga. Mirjam Brecelj. Njeno voščilo je v Poročilih objavljeno posebej.

Po sveti maši smo se zadržali na prostoru ob cerkvi. Pevci so zapeli zahvalno pesem, vsi skupaj pa smo nazdravili jubilantu.

Praznovanje smo nadaljevali v samostanski obednici. Bratje na Sveti Gori so se zelo potrudili za pripravo slovesnosti in s postrežbo. Za oboje se jim zahvaljujem!

Novomašno geslo p. Hadrijana je bilo: »Velik je Gospod v svojem usmiljenju!« Naj Bog, ki je dober in usmiljen, p. Hadrijana še dolgo ohrani med nami!

p. Marjan Čuden

Tone Pavček v svoji Pesmi o zvezdah pravi takole:

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetal in lep
kot zvezda na nebu ...

Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.

Tako živimo ljudje.
Vsak zase krmari k pogrebu.
Svetloba samo
nas druži kot zvezde na nebu.

A včasih so daleč poti,
da roka v roko ne seže,
a včasih preblizu so si,
da z nohti lahko
srce kdo doseže ...

Od tega menda
človek umre,
od tega z neba
se zvezda ospe.

Dragi pater Hadrijan,

Hvaležni smo Bogu, da vas je poklical v svojo sveto službo in hvaležni vam, da ste na Njegov klic velikodušno odgovorili in mu predano služite že 50 let. Naj vaša zvezda na nebu še dolgo ljubeče spremlja in gleda na vse, ki nas imate radi in naj vaše maziljene roke trosijo milosti in odpuščanje.

Svetogorska Marija, v katero tako zaupate in na njeni Gori opravljate vzvišeno duhovniško poslanstvo, prosi za našega zlatomašnika in vse svoje ljudstvo, ki te milosti prosi.

Dragi pater Hadrijan, Bog vas živi!

Na Sveti Gori, 28. junija 2020 ob zlati maši

POTRES V ZAGREBU – FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN NA KAPTOLU

Hrvaško je 22. marca 2020 ob 6.23 uri stresel močan potres z magnitudo 5,1, epicenter je bil sedem kilometrov od prestolnice na globini desetih metrov. Rušile so se stavbe in opeke so padale na tla. Posebej močno so bile poškodovane starejše stavbe, med njimi tudi frančiškanski samostan in cerkev na Kaptolu v Zagrebu. Naša provinca se je odzvala prošnji za pomoč in bratom na Kaptolu v namen obnove podarila 25.000 EUR.

Zagrebški provincial se je za donacijo zahvalil in me povabil naj pridem pogledat razdejanje, ki ga je povzročil potres.

V Zagreb sem se odpravil v soboto 23. maja 2020. Skrbelo me je kako bo na meji, a mi je najbrž pomagal habit. Brez težav so me spustili v državo. Čeprav je bila sobota, sem na zagrebških ulicah opazil veliko tovornjakov, ki so prevažali beton. Očitno je obnova mesta v polnem teku.

Provincial fra Ilija Vrdoljak me je popeljal na ogled samostana in cerkve. Bolj kot moje poročilo vam bodo spregovorile fotografije, ki so priložene temu zapisu. Prav vsaka od šestdesetih sob v samostanu je poškodovana. Odpadel je omet, nekje se je delno zrušil zid ali strop. Bratje so samostan in cerkev izpraznili. V samostan na Sigetu v Zagrebu so prepeljali vse pohištvo in opremo. Med njimi tudi knjige iz starodavne knjižnice – 20.000 knjig in 53 inkunabul. Trideset bogoslovcev je skupaj z magistrom in nekaterimi profesorji našlo zavetišče v samostanu v Samoboru.

Z obnovitvenimi deli bodo začeli takoj, ko bodo arhitekti in statiki končali svoje delo. Predračun obnove je 15.000.000 EUR. Obnova bo predvidoma potekala dve leti.

Strop v cerkvi je močno poškodovan. Razpokal je kot sestavljanka in bojijo se, da bo kakšen del tega »puzzla« zgrmel na tla. V cerkev so hitro postavili oder in z njim podprli obokan strop. Zvonik se je v zgornjem delu prelomil in se horizontalno zavrtel pet centimetrov v desno. Tudi obnova zvonik bo zahtevna.

Nekaj manjših poškodb je v starodavni baročni kapelici, ki je postavljena na mestu kjer naj bi se ustavil sv. Frančišek, ko se je vračal iz Svete dežele. Gre za legendo, ampak bratje na Kaptolu je zvesto ohranjajo.

Stroški obnove so ogromni, a p. provincial upa, da jih bodo zmogli s pomočjo dobrotnikov. Za pomoč bodo prosili vse province in nekatere škofije v Evropi. Predvsem v Nemčiji, kjer hrvaški frančiškani delujejo kot izseljeniški duhovniki.

Provincialat v Zagrebu in v samostanu, ampak v bližnji hiši, ki jo je provinci pred leti podarila dobrotnica. Ta hiša je ostala nepoškodovana. V njej trenutno bivajo štirje bratje: provincial fra Ilija, gvardijan samostana fra Stipe, tajnik province fra Miroslav in fra Peter, ki se je izkazal kot odličen kuhar. Med kosilom smo govorili predvsem o bližajočem se provincialnem kapitlju zagrebške province sv. Cirila in Metoda, ki bo v drugi polovici junija v samostanu v Rovinju. Kapitelj naj bi bil takoj po veliki noči, a je bil zaradi epidemije prestavljen.

Zahvalil sem se provincialu fra Iliji za gostoljubnost in za vse lepe trenutku, ko smo se srečevali v JKPM. To je bilo najbrž najino zadnje srečanje, saj fra Ilija zagotovo ne bo ponovno izvoljen za provinciala, ker ga ni med tremi predlaganimi kandidati.

Bratje na Kaptolu so bili zelo hvaležni za naš prispevek pri obnovi cerkve in samostana. Obljubil sem, da se bom v njihovem imenu zahvalil vsem bratom v provinci. Če bo pa imela kakšna hiša v provinci možnost, da še kaj daruje v ta namen, pa jo vabim, da to stori. Bratje v Zagrebu so rekli, da bodo hvaležni za vsak evro.

p. Marjan Čuden

MARIBOR

Lansko leto poleti je prišlo v naši skupnosti do rahlih sprememb. P. Benedikt je odšel v tople kraje na Sveto Goro, iz Kopra pa je k nam prišel p. Boris. Breme gvardijanske in župniške službe je padlo na sicer široka ramena br. Janeza. Preteklo jesen smo pričeli z dekanijskim misijonom, ki je potekal pod geslom: »*Ne boj se, samo veruj!*« (Mr 5,36). Na dekanijski ravni smo imeli predavanja oz. pričevanja za poglobitev vere in večere o vzgoji ter različne skupne molitve in srečanja. Naši župnijski misijonski dnevi pa so bili postavljeni v mesec november, ko so bile sobote in nedelje namenjene različnim skupinam ljudi. Začeli smo bombastično, saj je bil naš konec Maribora zaprt in evakuiran zaradi najdenih dveh bomb iz 2. svetovne vojne. Maribor je bilo drugo najbolj bombardirano mesto v tedanji Jugoslaviji, saj je bilo tu veliko nemške industrije. Zima snega ni prinesla, še *Zlata lisica* je pobegnila na Gorenjsko, je pa močan veter razkril dober ducat strešnikov na samostanu. V baziliki smo preuredili prvo spovednico, sedaj pa sledita še dve, da bo spovedovanje vsem uporabnikom prijaznejše. Že od Brezmadežne pa se odvijajo številni sestanki in načrtovanja za pripravo nove maše našega novomašnika lazarista Roke Žlendra. Seveda ste vsi lepo povabljeni na slovesnost nove maše, ki bo potekala 5. julija 2020 ob 10. uri.

br. Janez Papa

NOVICE IZ KAMNIKA

Avstralsko-slovenska zamenjava nam je uspela pred pandemijo koronavirusa Covid-19. Pater Simon Peter Berlec je pristal v Melbournu 21. februarja 2020. Slovesno smo ga sprejeli v nedeljo, 23. februarja, prvo nedeljo v marcu, 1. marca, pa je prevzel vodstvo Slovenskega misijona v Melbournu. V Slovenijo sva laiška misijonarka Marija Anžič in p. Ciril A. Božič prispela 7. marca 2020. Kmalu za tem so se meje zaprle in življenje se je korenito spremenilo po vsem svetu. Koncem marca je Kamnik postal moj novi dom in 1. maja je prispel v Kamnik provincialni minister p. Marjan Čuden, da sem izpovedal vero in prisego ter se počasi začel navajati na novo služenje. V Kamnik se je vsaj začasno naselila tudi Marija in je nam vsem v pomoč. Gotovo ste o slovesu in sprejemu v Melbournu brali v reviji Misli. Pater David in p. Simon Peter sta vse to podrobno predstavila. Hvala!

Pater Lavrencij je prestal v tem času težko operacijo in preživel sedem tednov v bolnišnici UKC Ljubljana in Maribor. Hvala Bogu, da dobro okreva. Vodi zakonsko skupino in dvakrat je obiskal že svoje domače pri Sv. Trojici. Pater Pashal ima več zdravstvenih težav, tako so potrebni tudi pogosti obiski pri zdravnikih. S p. Francijem se v glavnem izmenjujeva pri vseh pastoralnih obveznostih in pomoči okoliškim župnijam. Gospa Pavla ima mnogo sodelavk v kuhinji, ki pa pomagajo tudi pri drugih opravilih, saj je naša hiša velika.

V času karantene smo seveda maševali pri zaprti cerkvi, smo pa bili na velikonočni ponedeljek povezani preko programa Webex in darovali sveto mašo za 18 družin družinske kateheze. Vsi smo se videli in slišali, zahvaljujoč moderni tehniki. Pozneje smo se povezali še v katehezi.

Prvo nedeljo v maju, 3. maja, smo praznovali 70 let, odkar je p. Pashal prejel habit in cingul, ne pa še kapuce. Je pa bilo zato slovesneje na praznovanju njegovega godu v nedeljo, 17. maja 2020. Prazničnega kosila so se udeležili Pashalovi sestri Vida in Jožica ter brat Janez z ženo Jožico, nadškof p. Stane, provincial p. Marjan, p. Mihael, p. Boris, komisar p. Peter; p. Andrej in p. Tomaž iz nazarskega samostana, ki je menda po novem kamniška podružna hiša, kamniški župnik g. Luka Demšar in njegov sodelavec g. France Urbanija ter seveda vsi mi domači.

Naj omenim še popoldanski obisk v Šmarju pri Jelšah na praznik Svetega Rešnjega Telesa in Krvi v četrtek, 11. junija 2020. V pripravljalnem letniku na bogoslovje (propedevtični letnik Bogoslovnega semenišča) je tam sedem fantov iz različnih krajev Slovenije. Med njimi je tudi Marijin nečak Luka Anžič iz Ihana in sofaran p. Pashala iz Moravč, Gregor Capuder. Voditelj dr. Janez Kozinc in vseh sedem kandidatov za bogoslovje nas je lepo sprejelo. Pater Pashal je vse nagovoril v njihovi kapeli. Spregovoril je o svoji življenjski poti, skrbi za ministrante ter posebej poudaril nujnost naravnanosti in predanosti sv. Evharistiji.

p. Ciril

Na otvoritvi razstave (od leve proti desni): dr. Jože Škofljanec, p. Tomaž Hočevar ter Žiga Okorn in Barbara Filipčič.

FRANČIŠKANI V NOVEM MESTU ŽE 550 LET

II. DEL:
OTVORITEV STALNE RAZSTAVE – iz Dolenjskega lista, 22.12.2019 Stalna razstava o življenju in delu frančiškanov – od novinarke Lidije Markelj

Novo mesto - Ob letošnji 550-letnici prihoda frančiškanov v Novo mesto - sem so se zatekli iz Bosne pred Turki - se je to jesen zvrstilo že kar nekaj dogodkov: slovesna maša, simpozij in akademija. Prejšnji konec tedna pa so v samostanu odprli še prvi del stalne razstave o življenju in delu frančiškanov.

Njen avtor **dr. Jože Škofljanec** iz Arhiva RS je na otvoritvi povedal, da z omenjeno razstavo izpolnjuje obljubo, ki jo je že pred leti dal bratu frančiškanu p. Felicijanu Pevcu, da nekoč pripravi zgodovinski pregled novomeškega frančiškanskega samostana in dela njegovih bratov. Na razstavi je tako skušal zajeti tisto, kar je najbolj bistvenega v zgodovini samostana, kar ga je najbolj zaznamovalo. Razstava je zasnovana kot dolg pano - na ogled je v samostanskem hodniku - na katerem obiskovalec lahko sam v petih časovnih pasovih spoznava različne teme.

Poleg časovnega traka razstavo dopolnjujeta še dva panoja: v enem so predstavljeni ključni dokumenti, povezani s prihodom frančiškanov v Novo mesto, drugi pano pa predstavlja pastoralno dejavnost.

V samostanskem hodniku si obiskovalci lahko ogledate prvi del stalne razstave o zgodovini frančiškanskega samostana.

dr. Jože Škofljanec

Otvoritveno slovesnost je popestril nastop mladinskega pevskega zbora. Na levi gvardijan samostana p. Tomaž Hočevar.

»Frančiškani so dejansko ves čas, od prihoda v Novo mesto, ljudem stali ob strani in jih spremljali v vseh preizkušnjah,« je povzel dr. Škofljanec in poudaril, da je dediščina novomeškega frančiškanskega samostana res zelo bogata in deloma še tudi neraziskana, zato si zasluži vso pozornost. Njegovo delo se tu zato še ni končalo.

Gvardijan samostana **p. Tomaž Hočevar** se je vsem sodelujočim zahvalil za postavitev razstave, pa tudi vsem faranom in sploh Novomeščanom, »ker nas brate tako lepo sprejemate, vse odkar smo pred 550 leti prišli sem kot begunci.«

Pri postavitvi razstave je sodelovalo več ustanov: od Frančiškanskega samostana Novo mesto in Slovenske frančiškanske province do Zgodovinskega arhiva Ljubljana, enote v Novem mestu, Dolenjskega muzeja, Pokrajinskega muzeja Maribor, Filozofske fakultete Univerze v Mariboru in Arhiva RS. Razstavo sta oblikovala **Barbara Filipčič in Žiga Okorn** iz Uvid.si, vidne in nevidne komunikacije, d.o.o.

Besedilo in foto: L. Markelj

Pridiga novomeškega škofa msgr. Andreja Glavana
- 6. 1. 2020, maša ob 18.00

Sveti trije kralji – Sklep 550-letnice prihoda frančiškanov v Novo mesto

Spoštovani pp. frančiškani, gvardijan Tomaž, župnik Krizostom, p. Marko in p. Peter in patri iz drugih samostanov, dragi liturgični sodelavci, spoštovani povabljeni gostje, dragi sodelavci pri pripravah za obhajanje 550-letnega jubileja. Vsa praznovanja, simpozij in razstava so imeli namen pokazati na bogato zgodovino Novega mesta, na prispevek kloštra v njegovi zgodovini in njegovo nerazdružno povezanost z identiteto dolenjske metropole, še zlasti, ker se v javnosti večkrat premalo ceni vloga in prispevek Cerkve in njenih ustanov v narodovi zgodovini.

I. Namenimo najprej nekaj misli današnjemu prazniku, ki je nekakšen tretji sveti dan božičnega časa. V božičnem času poslušamo evangeliste Mateja, Luka in Janeza, ki vsak na svoj način poročajo o božičnih dogodkih. Matej, ki je bil Jud, poroča o prihodu modrih – predstavnikih poganskih narodov. Luka, ki je bil po izvoru Grk iz Bitinije, je zbral okrog betlehemskega novorojenca samo pastirje, ki so judovskega rodu. Apostol Janez, ki je pisal evangelij z daljše časovne razdalje, pa gre preko nacionalnih in regijskih okvirov in povezuje tako rekoč nebo z zemljo, transcendentni in imanentni svet. Spomni na filozofske in teološke globine v besedah »V začetku je bila Beseda in beseda je bila Bog.«

Prvo današnje berilo iz preroka Izaija, pa je nekak preludij – predgovor na vse tri evangelije, čeprav je bil napisan precej stoletij prej. Izaija piše rojakom pregnancem v Babilon. V njih budi vero in upanje in veselo pričakovanje vrnitve v Jeruzalem. Izaijeve besede »vstani prestolnica Jeruzalem, zasij, kajti prišla je tvoja luč,« so nekakšen klic, ki kliče iz pepela Jeruzalem, ki spi v ruševinah. »Narodi bodo prišli k tvoji luči, kralji k siju tvoje zarje.«

Praznik Gospodovega razglašenja sporoča, da Jezus ni prišel samo za Jude, ampak k vsem narodom sveta. Modri z vzhoda, ki so proučevali gibanje nebesnih teles, so opazili nenavadno zvezdo in prišli v Jeruzalem. Mislili so, da se je v tem velikem svetem in slavnem mestu rodil človek, katerega zvezdo so odkrili in spremljali. A ko so prišli v Jeruzalem, nihče ni nič vedel o tem rojstvu. Le kralj Herod je povprašal poznavalce Svetega pisma, ki so pojasnili, da bo po preroštvih izšla zvezda velikega kralja, Mesija in Odrešenika, in da se bo on rodil v Betlehemu, v malem mestu v Judeji. Kralji so se nato podali proti Betlehemu in našli Marijo z detetom Jezusom. Z očmi vere so v njem prepoznali velikega kralja, ga počastili in mu poklonili darove, zlato, kadilo in miro. Opomnjeni v sanjah, da naj se ne vračajo k Herodu, ki je že koval svoje krute načrte, so se po drugi poti vrnili v svojo deželo. To je bila prva počastitev Jezusa v Novi zavezi. Pričakovali

bi, da se bodo vsaj pismouki, ki so znali razložiti preroške napovedi, napotili v Betlehem, pa se niso. Vedno so mnogi bili in so še danes gluhi in slepi za notranje navdihe in božji nagovor po znamenjih, pa naj bodo to čudeži narave ali notranji glasovi vesti.

II. Danes pa smo se zbrali k sklepu 550-letnice prihoda bratov in sinov sv. Frančiška v Novo mesto. Že zgodba današnjega praznika potrjuje pregovor: Človek obrača, Bog pa lahko tudi zle naklepe obrne v dobro. Tako zlo so bili turški oz. muslimanski teror v Bosni in pozneje roparski pohodi. Frančiškani so pribežali iz Bosne v Belo Krajino, v kraj, ki se je po njihovem samostanu, ki so ga zgradili poimenoval kar Klošter. Tudi tam niso bili več varni. Ko so Turki leta 1469 samostan oropali in požgali, so redovniki pribežali čez Gorjance v Novo mesto in se 31. oktobra 1469 naselili ob kapeli sv. Lenarta. Prav na jutrišnji dan, 7. januarja 1470, jim jo je uradno v last izročil kostanjeviški cistercijanski opat kot zastopnik oglejskega patriarha. Tu so si že 1472 sezidali nov samostan. Kapelo sv. Lenarta pa so prezidali v cerkev. 550 let so delili s tem mestom dobro in hudo, n.pr. hud požar leta 1664, ki je vse uničil in so morali spet začeti znova. Postali so nekaj pozneje tudi s svojimi sobrati kapucini duhovno središče Novega mesta in širše okolice.

III. 1. Naj posebej omenim spovedovanje. Kot je rekel ljubljanski nadškof Stanislav Zore v jeseni ob začetku praznovanja, je ta cerkev sv. Lenarta postala spovednica Novega mesta in okolice. Kdo bi popisal vse zgodbe patrov usmiljenih samarijanov, ki so za prve petke in zlasti pred vsemi močnimi časi kot so vsi sveti, adventni in postni čas, bili delivci božjega usmiljenja. Kdo bi popisal, koliko solz je bilo tu obrisanih in koliko src je tu našlo tolažbo, tudi v času neusmiljenega janzenizma.

2. Drugo pomembno področje delovanja bratov frančiškanov je bilo vzgojno in izobraževalno delovanje. Gimnazija, ki so jo ustanovili, je bila ena najstarejših izobraževalnih ustanov z neprekinjeno tradicijo na Slovenskem. Ustanovila jo je cesarica Marija Terezija leta 1746. Vodstvo šole in večino pouka so prevzeli bratje frančiškani, zato jih je bilo včasih tudi po 30 patrov. Pouk je stekel 3. novembra 1746. Pozneje se ji je pridružila še znamenita deška šola. Gimnazija je imela zelo pomembno vlogo v kulturnem, znanstvenem, gospodarskem in celo političnem življenju Slovencev. O tem je v svojem nagovoru govoril nadškof Zore. Omenjal je, da so se šolali: Josip Plemelj, Ivan Tavčar, Oton Zupančič, Slavko Grum, Božidar Jakac, Miran Jarc, Dragotin Kete, Marjan Kozina, Anton Podbevšek, Vladimir Lamut, Pino Mušič, Leon Štukelj in mnogi drugi. Naj dodam še znamenite škofe in duhovnike: dr. Janez Gnidovec, prvi in dolgoletni ravnatelj škofovih zavodov in prve gimnazije s slovenskim učnim jezikom, ki je hodil v šolo pri patrih 10 let, že tudi v osnovno šolo, njegov brat Karl, slavni žužemberški dekan in častni kanonik, ki je bil velik prijatelj pesnika Zupančiča in se je z njim redno dopisoval, škof Stariha iz Semiča, ki je postal prvi škof v Zgornji Dakoti v ZDA, škof Vrtin, drugi Baragov naslednik v Marquettu, in cela vrsta duhovnikov.

Že samo ta seznam velikih znanstvenikov, umetnikov in duhovnikov zgovorno govori o kakovosti gimnazije v Novem mestu. Prav zato, ker so se patri ukvarjali s šolstvom, njihovega samostana v času Jožefa II. niso razpustili, medtem ko so kapucinskega, ki je stal na današnjem Novem trgu zaprli.

Da so tu živeli učeni in široko razgledani možje, dokazuje tudi velika knjižnica, ki hrani 20.000 knjig in od tega 39 inkunabul.

Najbrž ne bi bilo prav, če bi upirali pogled le v preteklost, čeprav nam govori, kako pomembno in nenadomestljivo vlogo je imela v 1300-letni zgodovini krščanstva pri nas.

Zato se iskreno zahvaljujem očetom frančiškanom za vse današnje pastoralno delo v največji župniji naše škofije, za zgledno sodelovanje z vsemi mestnimi župnijami in lepo iskreno povezanost s škofijo. Naj Božji blagoslov še dolga leta spremlja vaše delo.

Amen

POSTAVITEV KIPA FRANČIŠKAN Z RASTOČO KNJIGO

Ob predstavitvi kipa Frančiškan z rastočo knjigo je bila organizirana tiskovna konferenca za medije in sicer 2 dni pred nastopom pandemije, v sredo, 11. marca. Tiskovna konferenca je bila v veliki samostanki obednic. Za novinarje je bilo med drugim napisano tudi to, kar sledi spodaj.

S simpozijem ob 550. obletnici prihoda frančiškanov v Novo mesto, ki smo ga slovesno obeležili 6. novembra 2019, smo opozorili na pomen in vlogo frančiškanov v našem prostoru ter na izjemen pomen kulturne dediščine frančiškanskega samostana s celotnim stavbnim in vsebinskim fondom. Zgodovina novomeških frančiškanov je tudi zgodovina Novega mesta, saj samostan hrani bogat arhiv kronike Novega mesta in okolice. Frančiškani so živeli z ljudmi in so pomembni zaradi pastoralne dejavnosti, vzgoje, izobraževanja, kulture ter razvoja mesta. Novomeški frančiškani so postali most med revnimi in bogatimi, med preprostimi in izobraženimi meščani, njihova pripadnost Novemu mestu pa se je kazala tudi v ohranjanju in negovanju slovenskega jezika, kar se je še najbolj izkazalo, ko so patri poučevali na novomeški gimnaziji, prvi v avstro-ogrski monarhiji. Skrbeli so tudi za ohranjanje kulture v najširšem pomenu besede.

KIP FRANČIŠKANA Z RASTOČO KNJIGO

Zaradi prepoznavne vloge frančiškanov v Novem mestu in širše ter bogastva arhitekture na Frančiškanskem trgu 1 želi Odbor za promocijo kulturne dediščine Novega mesta na razsežnost pomena frančiškanov opozoriti s postavitvijo kipa Frančiškan z Rastočo knjigo. Rastoča knjiga je projekt, s katerim imamo Slovenci priložnost izraziti svojo hvaležnost za življenje s knjigo od samih začetkov pismenosti pa do danes. V živem stiku s knjigo se je stoletja krepila zavest o sožitju slovenske besede v množici govoric, ki nas obdajajo. Iz slovenske besede so izrasle naša kultura, umetnost in znanost. Vse to je odprlo možnost, da kot posamezniki in narod v duhu sporočila mednarodnega projekta Rastoče knjige, katerega duhovni oče je Novomeščan dr. Janez Gabrijelčič, stopamo po poti nenehne rasti – od dobrega k boljšemu, od boljšega k odličnemu.

Ob tem želimo seznaniti širšo javnost, da je strošek izdelave in postavitve kipa okoli 30.000 €, zato Odbor za promocijo kulturne dediščine Novega mesta prijazno vabi vse meščane Novega mesta, podjetja, organizacije, gimnazijce, maturante in tiste, ki so z Novim mestom kakorkoli povezani, kakor tudi vse ljudi dobre volje, da udejanjanje omenjenega projekta pomagajo uresničiti z denarnimi prispevki. V Odboru smo prepričani, da bomo postavitev kipa lahko dosegli samo z medsebojnim zaupanjem in s sodelovanjem, zato bomo hvaležni za vsakršen denarni prispevek. Denar lahko nakažete na račun : NLB Novo mesto, LJBASI12X, SI56 0284 3026 3006 950.

PADNEMIJA JE BILA TUDI NA OKLJUKU REKE KRKE V NOVEM MESTU

Kakor povsod po Sloveniji smo tudi pri nas na petek, 13. marca končali javno maševati v cerkvi. Bratje smo sveto mašno daritev pričeli obhajati na samostanskem koru. Za veliko tridnevje in veliko noč pa smo pričeli z predvajanjem svete maše preko FaceBook strani Frančiškanskega samostana v Novem mestu. Potem smo do konca pandemije virtualno prenašali sveto mašo ob nedeljah ob 10. uri. V času pandemije sta se zgodili vsaj dve veliki stvari v našem samostanu. Na spodnjem vrtu se je razmetal kup zemlje in se na novo posejala trava, lepe tisočletne skale pa so pokazale svojo podobo. V zadnjem času se je končalo tudi delo obnove starodavnih stopnic iz zgornjega na spodnji vrt ob Krki; nameščena je bila ograja in napeljana razsvetljava. Na gornjem vrtu pa je bil vrt v času karantene dobro preštihan in dobre žene so zasadile vrtnine, ki zdaj ob dežju in soncu lepo rastejo. V samem samostanu je bil zložen in popisan samostanski arhiv, ki se je v letih p. Felicijana nabiral v arhivskih škatlah, hkrati pa tudi vso arhivsko gradivo, ki je bilo v njegovi sobi. Tako je popisanih nekje 120 arhivskih škatelj, soba od pokojnega p. Felicijana pa je končno, po 8 letih od njegove smrti, pospravljena do te mere, da se lahko obnovi. Brez korenite »korone« bi do vsega tega težko prišlo. Je pa še ena stvar, ki je bila narejena v teh dveh mesecih; kronist je napisal kroniko do današnjih dni, saj je bil v zaostanku; tudi to je veliko »koronsko« delo. Po končani pandemiji so se počasi odprle šole in tudi veroučne učilnice. Reden verouk so pri nas pričeli otroci 3. in 9. razreda, ki se pripravljajo na prvo sveto obhajilo in birmo. Sprva smo predvideli obhajilo in birmo na jesen, potem pa smo se glede na razmere in čas, ki je pred nami, odločili, da imamo obe slovesnosti v soboto, 21. oziroma nedeljo 22. junija. Zaradi zmanjšanja obiska pri sveti maši v času po pandemiji in tudi med počitnicami, smo se bratje odločili, da ob poletnih mesecih julija in avgusta v nedeljo ukinemo sveto mašo ob 11.30. Še vedno je v kloštru s sobotno sveto mašo 5 nedeljskih svetih maš in maševali bomo tudi na podružnicah. Bratje načrtujemo obnovo našega samostana; pridobili smo že 3 idejne načrte, čakamo še na enega. Verjamemo, da bomo skupaj s provinco in dobrimi ljudmi to tudi uspeli. Bratje smo hvaležni Bogu, da smo minuli čas preizkušnje lepo, zdravo in bratsko preživeli. Pred nami so poletni meseci, ko bo kar nekaj krstov, pa tudi porok: veseli smo vsakega, ki pride k nam.

Vabimo, da nas obiščete, saj naš okljuk ob Krki ponuja mnogo zanimivosti.

Mir in vse dobro.
p. Krizostom

Frančiškanski samostan v Lemontu

IZ LEMONTA TER NEW YORKA IN JOHNSTOWNA

Lep pozdrav vsem, ki smo v preteklih mesecih krepili kontemplativno stran frančiškanske karizme. Tajnik province je za ta Poročila vsaj trikrat spodbudil k prispevkom iz hiš. To je bila še trojna spodbuda za to, da se oglasim iz Lemonta, in v imenu nas treh frančiškanov v ZDA. P. Bernard je v Johnstownu dobrih 800 km stran, p. Krizolog pa v New Yorku dobri dve uri poleta do Chicaga. Vztrajata na svojih mestih že odkar sem bil leta 1992 posvečen. Sam sem prišel v Lemont po 11. septembru leta 2001. Takrat nas je bilo v Lemontu osem. Aprila leta 2017 sta v manj kot dveh tednih umrla p. Atanazij in p. Blaž. Na praznik Marije Pomagaj se je v Slovenijo vrnil p. Bernardin.

P. Krizolog ima v korona časih ‚interkontinentalno" slovensko mašo, z bralci, pevci in glasbeniki preko interneta- Zooma. Uspešno je pripeljal do izdaje knjigo (1kg vsaka!), ki obeležuje 100 letnico cerkve sv Cirila v New Yorku. Zaposlujejo ga tudi vzdrževalna dela. Lani so morali prekriti streho, letos je potrebno sanirati zunanjo steno cerkve. Vse to pomeni skrbi in stroške. S humorjem in iznajdljivostjo ureja zadeve in prenaša puščavo New Yorka v korona časih. Sem zadovoljen, da je previden glede virusa in pazi nase. Omenil je, da sta hrvaška sobrata v New Yorku že prebolela virus. Hrvaški sobratje v Chicagu se tudi že zbirajo iz različnih postojank, vsako sredo, tako kot so imeli navado že prej. Včasih sem se jim pridružil. P. Pavao Maslač, nekdanji kustos, je tudi že prebolel virus. ‚Njega bo ubilo samo kladivo," se šalijo z dobrodušnim patrom, ki ima že od prej polne žepe medicinskih pripomočkov in zdravil.

P. Bernard je tik pred izbruhom virusa dobil obisk iz Hondurasa (tam je bil pred mnogimi leti misijonar). Oče in sin se nista mogla vrniti domov do pred kratkim. Pri p. Berniju ima svoje izhodišče tudi ekipa neokatehumenov: duhovnik, dva bogoslovca in neokatehumenska družina. G. Francis Balestino, ki tudi živi pri p. Bernadu, je maja praznoval 60 let mašništva. Za slovesno praznovanje čakajo na boljše razmere. Drugi konec tedna v juniju so pri sv. Tereziji začeli odpirati cerkev po navodilih s škofije. Poleg njegovih gostov je tudi v času zaprtih cerkva nekaj vernikov iz župnije prihajalo k maši.

Večkrat je bilo kje omenjeno, da se bo p. Bernard preselil v Lemont. K temu sem ga že velikokrat v preteklih letih nagovarjal. Bolj zares je šlo po tem, ko sem v Lemontu ostal sam. Takrat je p. Berni izrazil pripravljenost, da pride. Vse do sedaj pa škof ni uspel dobiti niti administratorja za župniji sv. Terezije in sv. Ane (ki je bolj podružnica). Sv. Terezija v Johnstownu je domača župnija p. Bernija. Ne more kar ugasniti luči in oditi. V duhu naše karizme, da moramo bratje izhajati iz življenja, smo se dogovorili, tudi uradno, da p. Bernard še naprej ostane v Johnstownu.

V samostanu v Lemontu smo morali posodobiti požarno varnost in napeljati dimne senzorje v vseh prostorih. Delo so končali tik pred izbruhom pandemije. V verskem središču smo v času virusa maše prenašali preko interneta, pa tudi po zastonjski telefonski konferenčni liniji. Nekaj posameznikov je hodilo k maši v cerkev ob nedeljah ves čas. Drugi konec tedna v juniju smo lahko odprli cerkev po navodilih z nadškofije za 15-20% kapacitete. V juniju bodo zaradi virusa morale odpasti telovska procesija, romanje in piknik prekmurskega društva ter športni vikend Slovenskega športnega kluba. Na svoj račun pa bodo prišli skavti, ki bodo imeli en konec tedna ves prostor zase. Tudi za julij smo morali odpovedati romanja in piknike Poljakom, ki imajo navadno veliko število udeležencev. Nekaj družinskih (rodbinskih) piknikov, do 50 ljudi ob sobotah, bomo pustili, da se odgovorni sami odločijo, če bodo srečanje izpeljali. V avgustu je v načrtu romanje in piknik Slovenskega kulturnega centra ter samostranski, ‚medeni" piknik. Je še čas za odločitev glede teh shodov.

V Slovenskem kulturnem (katoliškem) centru so še vedno plakati Zbora Špendov (tako se imenuje po p. Vendelinu), ki vabijo 14. marca k spominski maši za vse pokojne člane slovenske skupnosti, potem pa na koncert zbora v domu. Tisti dogodek in vsi ostali so morali odpasti in Center je še vedno zaprt. Po internetu so pripravili video voščilnico otrok za materinski dan (v ZDA drugo nedeljo v maju), predavanje Michaela Schucka, predavatelja na Loyola univerzi, na temo Hvaljen moj Gospod (Laudato si).

V romarskem domu so bile najprej odpovedane vse skupine do konca maja. Čez poletje navadno ni skupin, ker je stavba poleti pregreta in nima klimatskega hlajenja. Diakon dr. Janez Vidmar samostojno in s sodelavci ter sponzorji skrbi za romarski dom in je od leta 2017 naredil že veliko za obnovo in posodobitev doma, kot tudi za promocijo. Med drugim so zamenjali vsa okna, postelje in jogije, podrli stara drevesa pred domom. Za ves slovenski Lemont je Janez uspel dobiti subvencijo za varčne žarnice, ki so jih prostovoljci potem menjali: od cestnih luči na vsem posestvu do vsake sobe v vseh stavbah. Ena zadnjih pridobitev je dvigalo, ki ga romarski dom prej ni imel. Zaradi že dolgotrajnih težav je Janez moral junija (že drugič) na operacijo hrbtenice. Upamo in molimo, da bo šla enomesečna rehabilitacija po načrtih zdravnikov.

V Lemontu je veliko posestvo in še dovolj rojakov, ki skrbijo zanj kot za svoje (‚Lemont je vse kar imamo"), zato so dela lahko dobro utečena in obvladljiva. Naš ‚svak" pravi: ‚And if it can't be fun, what's the point?" (In če ne more biti zabavno, kakšen smisel pa še ima?).

p. Metod

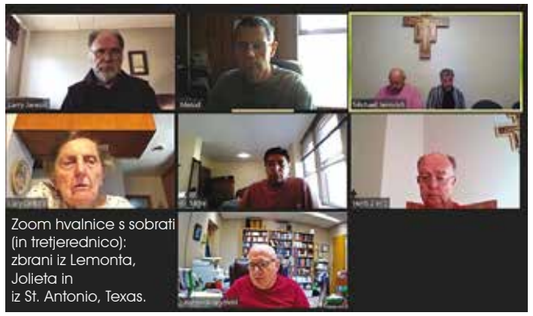
Zoom hvalnice s sobrati (in tretjerednico): zbrani iz Lemonta, Jolieta in iz St. Antonio, Texas.

Odsev pri vhodu v Slovenski kulturni center

Diakon dr. Janez Vidmar ob pripravljenih vedrih s čistili za poplavljence

RAZKRITJE ZAKLADA: KNJIGA USKLAJENOSTI ŽIVLJENJA SVETEGA FRANČIŠKA Z ŽIVLJENJEM NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA

Izjemno pomembno delo, ki je bilo šeststo let skrito očem običajnega bralca in na voljo le učenjakom, je zdaj prvič na voljo v sodobnem jeziku!

Pred dvema desetletjema se je pojavila zbirka knjig z naslovom *Frančišek Asiški: zgodnji dokumenti*, trije zvezki Frančiškovih spisov in vsi srednjeveški hagiografskih viri o njem do sredine 14. stoletja. Zdaj se ta serija nadaljuje z izdajo obsežnega dela *Knjiga usklajenosti življenja svetega Frančiška z življenjem našega Gospoda Jezusa Kristusa*, ki ga je med leti 1385-1390 napisal br. Bartolomej iz Pise.

Knjiga usklajenosti je vrhunec srednjeveškega opevanja lika sv. Frančiška. Vsebuje skoraj vse spise svetnika in veliko gradiva iz vseh znanih hagiografskih legend o svetniku od 13. do konca 14. stoletja. Vsebuje tudi obsežen seznam krajev, kjer so živeli in služili frančiškanski bratje, redovnice sv. Klare in frančiškanski tretjeredniki ter osebne podatke o številnih frančiškanskih osebnostih, tako znamenitih kot neznanih.

Avtor, Bartolomej iz Pise je svoje obširno delo razdelil na tri knjige. Prvi del se nanaša na Jezusovo učlovečenje, rojstvo in njegovo zgodnje življenje, sledijo pa podobnosti, ki jih je mogoče zaslediti v prvih letih Frančiškovega življenja. Drugi del govori o Jezusovem javnem delovanju, njegovem učenju in zdravljenju, klicanju učencev, potovanjih iz kraja v kraj, ki jim sledijo podobni dogodki iz Frančiškovega življenja. Tretji del opisuje trpljenje, smrt, vstajenje in vnebohod/poveličanje Kristusa ter dogodke Frančiškovih zadnjih dni, njegove bolezni in trpljenja, prejem stigem, njegovo smrt, kanonizacijo in čudeže, ki so mu pripisani kot nebeškemu posredniku.

To besedilo, ki je tako ključno za krščanske skupnosti, ki se jih je dotaknilo življenje svetega Frančiška, šest stoletij ni bilo objavljeno v sodobnem jeziku. Ta pomembni prevod prinaša Knjigo usklajenosti današnjemu bralcu.

Več informacij:
The Conformity 3 Volumes:
Manifestation, Proclamation, Exaltation

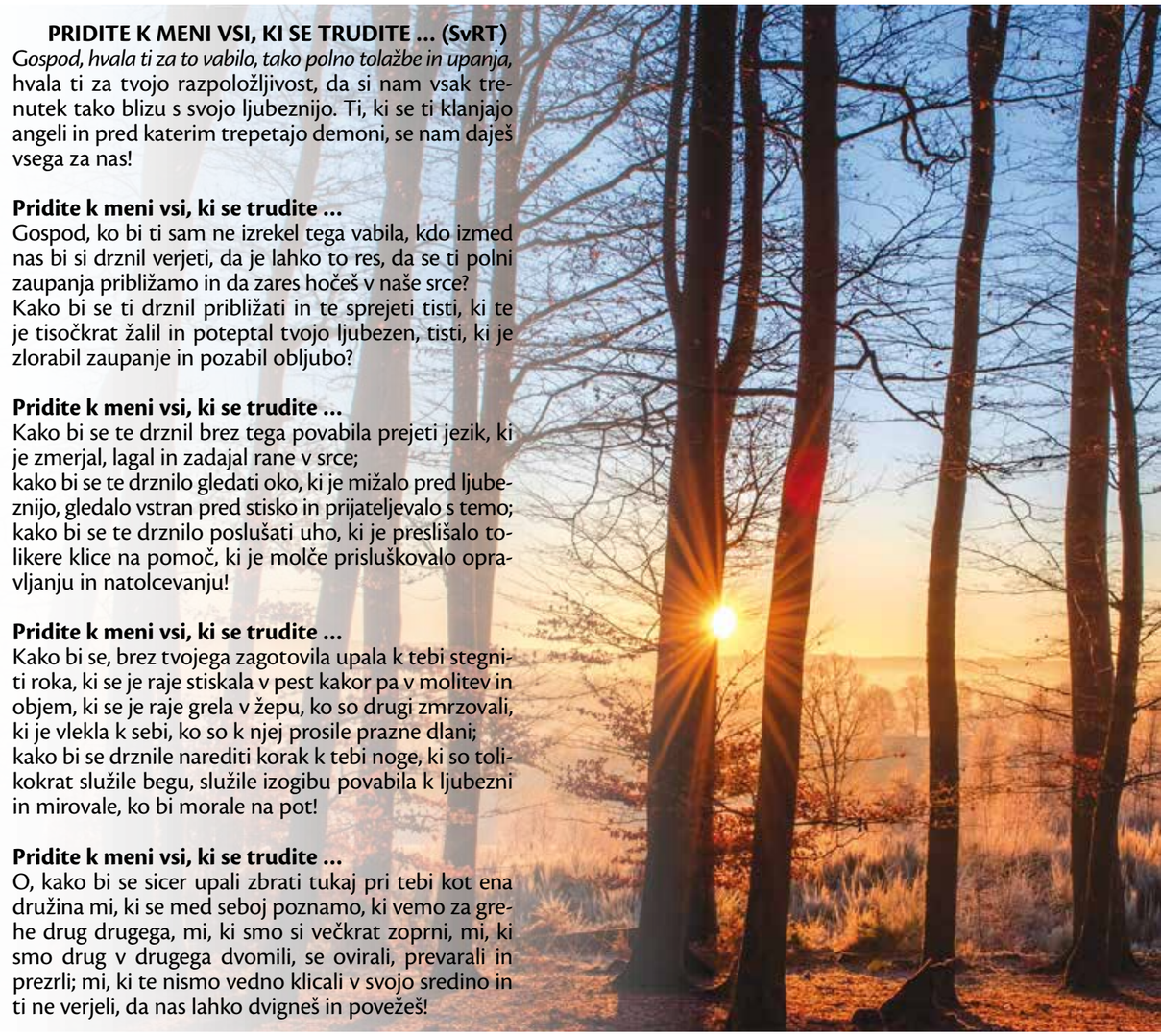

PRIDITE K MENI VSI, KI SE TRUDITE … (SvRT)
Gospod, hvala ti za to vabilo, tako polno tolažbe in upanja,
hvala ti za tvojo razpoložljivost, da si nam vsak trenutek tako blizu s svojo ljubeznijo. Ti, ki se ti klanjajo angeli in pred katerim trepetajo demoni, se nam daješ vsega za nas!

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
Gospod, ko bi ti sam ne izrekel tega vabila, kdo izmed nas bi si drznil verjeti, da je lahko to res, da se ti polni zaupanja približamo in da zares hočeš v naše srce?
Kako bi se ti drznil približati in te sprejeti tisti, ki te je tisočkrat žalil in poteptal tvojo ljubezen, tisti, ki je zlorabil zaupanje in pozabil obljubo?

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
Kako bi se te drznil brez tega povabila prejeti jezik, ki je zmerjal, lagal in zadajal rane v srce;
kako bi se te drznilo gledati oko, ki je mižalo pred ljubeznijo, gledalo vstran pred stisko in prijateljevalo s temo;
kako bi se te drznilo poslušati uho, ki je preslišalo tolikere klice na pomoč, ki je molče prisluškovalo opravljanju in natolcevanju!

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
Kako bi se, brez tvojega zagotovila upala k tebi stegniti roka, ki se je raje stiskala v pest kakor pa v molitev in objem, ki se je raje grela v žepu, ko so drugi zmrzovali, ki je vlekla k sebi, ko so k njej prosile prazne dlani;
kako bi se drznile narediti korak k tebi noge, ki so tolikokrat služile begu, služile izogibu povabila k ljubezni in mirovale, ko bi morale na pot!

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
O, kako bi se sicer upali zbrati tukaj pri tebi kot ena družina mi, ki se med seboj poznamo, ki vemo za grehe drug drugega, mi, ki smo si večkrat zoprni, mi, ki smo drug v drugega dvomili, se ovirali, prevarali in prezrli; mi, ki te nismo vedno klicali v svojo sredino in ti ne verjeli, da nas lahko dvigneš in povežeš!

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
Da, kako bi se sicer upali prinesti na tvoj daritveni oltar svoje delo, ki nam je večkrat le breme;
prinesti svoje znanje, ki nam večkrat služi za napuh;
svojo kulturo in umetnost, ki je večkrat le odraz našega zbeganega duha;
svojo pobožnost, ki je večkrat le prosjačenje in strah!

Pridite k meni vsi, ki se trudite …
Brez tega tvojega ljubečega povabila bi težko prišli k tebi tudi s svojo šibko vero, ki nam izhlapi, ko zapustimo cerkvene zidove;
z vero, ki se mora skriti pred zadrego javnosti in ki klone pred koristolovsko ponudbo zunanjega sveta!

Hvala ti, Gospod, za tvojo ljubezen v evharistiji,
v kateri nam prihajaš blizu, da bi mi lahko postali bližina drugim;
s katero nas hraniš, da bi mi zmogli biti kruh za druge;
v kateri nam odpuščaš, da bi mi znali odpuščati;
s katero nam napajaš življenje, da bi mi radi in polno živeli;
hvala ti za evharistijo, ob kateri nas zbiraš, da bi mi zbirali razdeljene;
v kateri prihajaš k nam, da bi mi lahko prišli k tebi!

Evharistični Gospod,
zbližaj in poveži nas kot družino, kot župnijo, kot narod, kot človeštvo!
Naj vsi, ki te v evharistiji prejemamo, resnično postajamo božji otroci
ter bratje in sestre med seboj,
saj verujemo, da nikoli nismo sami, verujemo v tvojo navzočnost v Svetem rešnjem Telesu in skupaj kot občestvo to vero tudi izpovedujemo!

VERUJEM V ENEGA BOGA, … (izpoved vere)

p. Pavle Jakop

»KJER STOJIŠ, JE SVETA ZEMLJA« (2 Mz 3,5)

Sveta zemlja, na kateri stojimo, je naša mati, saj nam omogoča živeti; je naš »skupni dom«. Papež Frančišek posebej naglaša, prosi in roti »za nas ni prihodnosti, če uničujemo okolje, ki nas vzdržuje«. Zanimivo, da je podobno mislil tudi nekdanji ameriški predsednik Franklin Delano Roosevelt: »Narod, ki uničuje tla, uničuje sebe!« Tudi naše gore list Janez Ev. Krek je že pred sto leti, še z zadnjimi močmi somišljenike prosil, naj imajo skrb, da slovenska zemljišča ne bodo prišla tujcem v roke. Za vsak meter zemlje! Danes tujci na naši zemlji gradijo svoja podjetja. Tako postajamo odvisni dvakrat: od tujih podjetnikov in od uvoza hrane, ker je sami ne pridelamo dovolj. Se pravi, da nismo samostojni.

Naši predniki so na tej zemlji živeli in se tudi borili za »staro pravdo«; tvegali so kmečke upore, ko je šlo za njihove pravice in zemljo, ki jim je pomenila mnogo več kot zgolj možnost za preživetje. Ko pa smo prešli iz kmetijskega načina življenja v industrijskega, pa se je začela zgubljati »zdrava kmečka pamet«. Posledice pa so: obdelovalna zemljišča se krčijo s pozidavo ali pa z zaraščanjem; imamo vedno večje trgovska središča in parkirišča, ki so vedno premajhna, športna igrišča in poligone za kolesarje in športne motoriste, številne bencinske črpalke; z modernimi cestami smo razkosali in uničili mnogo njivskih površin, in po teh cestah se bodo vozili tujci skozi našo tranzitno državo, mi pa jih bomo z velikimi napori vzdrževali in za »nagrado« vdihavali zadušljiv zrak. In to bo tudi »dediščina« našim zanamcem, če jih bomo še imeli. Poleg te »dediščine« imamo vedno večje kupe smeti in odpadkov, katerim se pridružuje še blato. Ti kupi smeti se kar sami »vnamejo«, komisije krivcev ne najdejo, zagotavljajo pa, da je voda še vedno pitna, in tako se zgodba na tej naši slovenski »sveti zemlji«, kateri je dal pisatelj A. Rebula zveneče ime »Slovenski Kanaan«, ponavlja.

V preteklosti so podjetniki gradili delovne hale in poslovne stavbe, večkrat premalo domišljene in na njih danes piše: Prodamo! Ker kupcev ni, se pogrezajo v podrtije. Danes tuja podjetja gradijo podobno; na hitro z velikimi obljubami, pa se kar naenkrat zatakne in delavce, seveda naše, odpuščajo. Na degradirani zemlji ne bo ničesar več rastlo. Tujci nas ne bodo rešili. Rešiti se moramo sami. Žalostno je, če kmeta pretentajo ali prisilijo, da rodovitno zemljo proda za gradbene parcele, kupi prestižni avto, morda še vikend, a zemlje nima več. Zemljo prodaš samo enkrat. Denar je »goljufiva kača«.

Potrošniška družba od današnjega potrošnika pričakuje dvoje: 1. vsak človek mora kupovati, uporabljati, pojesti, uničiti in zavreči zadostno količino blaga in s tem povezanih uslug, 2. večina prebivalstva se mora odreči vsaki aktivnosti, za katero niso potrebni dragi stroji in strojna obdelava (Hubert Požarnik). Človek pa naj bi se držal Stvarnikovega naročila, da naj edenski vrt »obdeluje in varuje«. In ker se je temu izneveril, čuti posledice, kot jih je duhovni pisatelj Carlo Carretto že pred davnimi leti opazil: »Če bi jaz odločal bi dal prednost podeželju in naravi … Vi pa ste izvajali nasilje nad gozdovi, onesnažili reke, potoke, vse stvari izropali kot razbojniki. Če bi nebo, morje ali rudniki imeli sodišča, bi bili vsi ali skoraj vsi obsojeni na smrt. Sicer pa tako sodišča že obstajajo, čeprav nevidno, in vi že plačujete kazen. Veselje je zbežalo iz vaših hiš, ki so že kar preveč lepo zgrajene, vendar pa v njih ni prijaznosti, ni humorja in postajajo prazne … Naredite iz zemlje vrt in ta vrt bo postal rajski vrt, ki vam bo dal tisto, kar iščete: kruh in mir… Če kmečka hiša umno gospodari, seje zdravilna zelišča, ji izrecite javno zahvalo in to objavite v časopisu. Zaprite pa tiste, ki uničujejo travnike, naložite kazen tistim, ki brez potrebe sekajo drevje …« (Jaz, Frančišek, str. 116).

Vrnimo se na domača polja, vrtove in vinograde, prekinimo z izumetničenim življenjem, izmaknimo se iz virtualnega sveta na realna tla. In mladim svetujmo, kar svetujejo pametni svetovalci/vzgojitelji: kako je telesni napor potreben in koristen; telesne dejavnosti kot so: hitra hoja, tek, pešačenje v službo, v šolo, po nakupih, še bolje vrtnarjenje, košnja, hišna opravila … In korist? Izognemo se pomehkuženju in zaspanosti, pridobimo si delovne navade, zdrav telesni in duševni razvoj, manj stran poti, boljša priprava na zakonsko in družinsko življenje. Z delom pa prispevamo tudi svoj delež družini in družbi.

Če smo posejali in posadili vso razpoložljivo rodovitno zemljo, to našo »sveto« slovensko zemljo, – ki so jo naši predniki prepojili s svojim znojem --, potem smemo prositi Gospoda, da setev blagoslovi, jo varuje in ji daje rast.

P. Zdravko Jakop

LETOŠNJE POČITNICE

Časi se spreminjajo in mi z njimi, pravi staro pravilo. Koronavirus nas je prisilil oziroma omogočil spoznanje, da so počitnice prijetne tudi doma, na vrtu, sredi senožeti, v gozdu; da začutimo sebe, opazimo bližnjega in doživimo vsak trenutek kot milost in vzkliknemo: »Trenutek, postoj, kako si lep!«

V naši lepi Sloveniji imamo toliko lepih in zanimivih krajev, lepih zaselkov, dolinic, da komaj verjamemo, da vse to imamo. Ne zanikamo, da je na širnem svetu prav tako veliko lepega in zanimivega. Vendar priti do tja, je kar pravi projekt, ki ga ne zmore vsakdo in tudi kar nekaj stane. Teh stroškov ne zmore vsak z minimalno plačo ali z minimalno pokojnino. Ko se odpravimo na pot, se kar pogosto zgodi, da smo sredi dolge kolone, gledamo na uro in čakamo, kdaj se bomo premaknili. Seveda je vsaka ura šteta v čas počitnic. Če imamo srečo z vremenom, dnevi hitro minevajo. Čas počitnic je tudi čas pogostih vročinskih neviht in se zgodi, da podrto drevo zmečka prav naš avto, da valovi odplahnejo prav našo jadrnico in strela oplazi naš avtodom. In še kaj hujšega, da se kdo od vaših ni vrnil iz vode, čeprav je bil izkušen potapljač ali da je vašega najboljšega prijatelja pripeljal z gora helikopter. K vsemu temu se letos pridružuje še bojazen; kdo vam lahko zagotovi, da je nameravan kraj vaših počitnic povsem varen. Hudo bi bili razočarani, če se je vam doma uspelo obvarovati koronavirusa, staknili bi ga pa na počitnicah in bi jih morali zaključiti v karanteni ali še slabše, v bolnišnici. Življenje je nepredvidljivo.

Počitnice niso čas lenarjenja, ampak čas spremembe in sprostitve. Lepa priložnost za pomoč bližnjim, saj delovnih ljudi vedno bolj primanjkuje, še posebej za sezonsko delo, ki ga je treba opraviti brez odlašanja v določenem času. Potrebna je solidarnost, uvidevnost. Z eno besedo, da pokažemo, da prijateljstvo še obstaja. Poznamo primere, da je kdo tako predan in zagnan, da sploh ne čuti potrebe počitnic in je zadovoljen kar z Gospodovim dnem – z »dnevom počitka«, in gre na počitnice samo na ljubo družine ali iz kakih drugih razlogov, da ne bi veljal za čudaka, češ ta pa ni bil na počitnicah!

Ljudje smo kaj različni. Nekateri imajo velike zahteve in pričakovanja, spet drugi so skromni in hitro zadovoljni in srečni. »Vse imamo: kolibo, kravo, sosede in polje koruze, imamo otroke. Življenje je popolno. Ničesar drugega na potrebujemo.« Ste se nasmehnili?

Kaj pa otroci? Včasih so bili radi zunaj, navajeni so bili ročnega dela. Zdaj se pa zunaj ne znajdejo in postanejo sitni, starši pa zaskrbljeni, ko vidijo, kako zasvojeni so s pametnimi telefoni in z drugimi tehničnimi pripomočki in po tihem komaj čakajo, da bi se že začela šola, »da bo zopet red«. Seveda so starši začudeni, če učenec petega ali šestega razreda na vprašanje, kaj imajo doma, odgovori: »Ja, imamo hišo, dva avta, računalnik, prenosne telefone, doma pa ne!« »Doma pa ne.« To veliko pove.

Za počitnice se je treba potruditi, jim dati vsebino. Pomisliti na obisk sorodnikov, prijateljev, nekdanjih sodelavcev; kako smo z obiski odlašali, ker »je vedno kaj vmes prišlo«. Morda že dolgo nismo bili niti na najbližjem hribu; kdaj smo obiskali rojstno hišo katerega naših pisateljev in pomembnih mož, npr. velikega Slovenca bl. Slomška? Kaj če bi to storili letos, ko poteka 220-letnica njegovega rojstva! Priporočljivo je iti na kakšno domačo romarsko pot. To bo šlo brez posebnih skrbi in stroškov.

Počitnice so čas, so milost, ko začutimo sebe in se zavemo življenja; da imamo lepo besedo za soseda in, če je mogoče in potrebno, tudi pomoč. Seveda tudi čas za oddih, da se umirimo in duhovno okrepimo. Če bo vam to uspelo, sem prepričan, da boste rekli: Tako lepih počitnic še nismo imeli! In prav take počitnice, vsem, iz srca privoščim!

P. Zdravko Jakop

PRAZNIK SV. CIRILA IN METODA

Ob 1135-letnici Metodove smrti

Sveti Metod je umrl l. 885. Na slovenskih tleh imata naša učitelja Ciril in Metod osem župnijskih cerkva in sedem kapel. Cerkve so naslednje: Pravoslavna v Tivoliju v Ljubljani (l. 1936), na Griču nad Metliko grkokatoliška (l. 1903); katoliške: v Podgradu pri Ilirski Bistrici (l. 1910), na Brjah v Vipavskih goricah (l. l127), v mariborskem predmestju Tezno (l. 1971), v Radencih (l. 1986), istega leta tudi na Škofljici v Ljubljani in najbolj poznana v Ljubljani za Bežigradom, Plečnikova (L. 1954).

Poleg cerkva imamo še nekaj Ciril-Metodovih kapel, in sicer: Poslovilna kapela na Žalah v Ljubljani, na Peci, Aljaževa kapela v Vratih pod Triglavom, na Komnu, na Molički planini pod Ojstrico, Sotina , župnija Sv. Jurij na Goričkem in Trdkova v župniji Kuzma.

Poleg cerkva in kapel imamo še nekaj oltarjev, kot npr. v cerkvi Sv. Jožefa v Celju, na Hriberci v Vitanju; oltar je l. 1865 izdelal kipar Martin Spiller, sliko pa slikar Franc Pavel Kunl. Torej pred 155 leti.

Opomba! Kakšna je razlika med kapelo in kapelico: dr. Marjan Zadnikar šteje h kapelicam objekt, ki je toliko velik, da lahko vanj stopijo hkrati štirje ljudje; h kapelam pa štejemo tiste, v katere lahko hkrati vstopi vsaj deset ljudi. Večina vaških kapelic štejemo k verskim znamenjem. Torej nimajo statusa kapelic, so le verska znamenja.

P. Zdravko

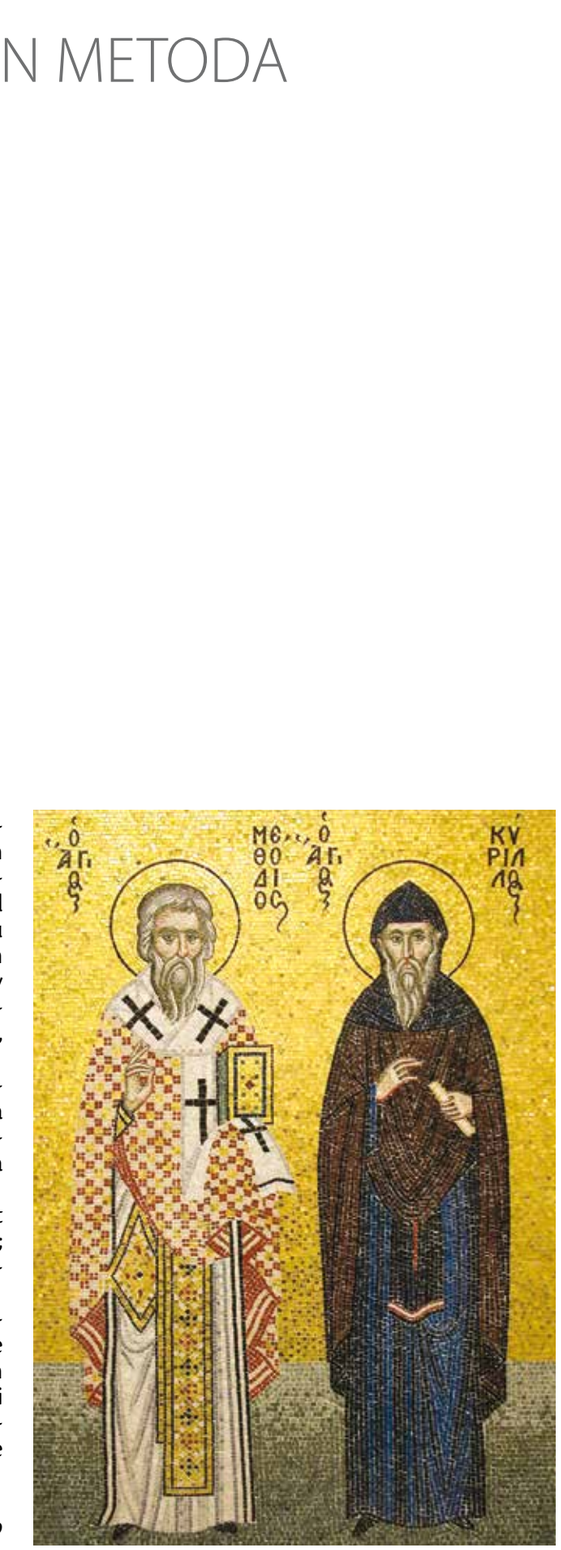

SV. LONGIN

V naši baziliki v Mariboru je leta 1964/65 akademski slikar Stane Kregar v prezbiteriju ustvaril nekaj fresk (podpisani sem mu vsako jutro pripravil svežo malto za podlago fresk, seveda po njegovih navodilih); na levi strani je freska Križanega, pod njim pa nekaj oseb: Marija, sv. Janez ev., sv. Janez Krstnik, Izaija in Longin, ki je nam od teh oseb najmanj znan. V novi izdaji Leto svetnikov, je njegov god naveden 15. marca. Takole piše: »Longin, sv., 1. stol., vojak, ki je s sulico prebodel Jezusovo srce. Po nekaterih Legendah naj bi bil to stotnik, ki je vodil križanje treh obsojencev. V različnih seznamih goduje na različne dneve.«

Bolj kot na omenjeni freski je opazen Berninijev kip sv. Longina, eden od štirih, ki podpirajo kupolo v baziliki sv. Petra v Rimu. Rojen je bil v majhnem mestu Lanciano. Znana pa je tudi njegova Longinova sulica »lancia«. Sulica naj bi ostala v Jeruzalemu, v 8. stol. jo omenjajo v Carigradu, kasneje v Parizu, sama sulica (brez ročaja) pa se od leta 1492 nahaja v Rimu v baziliki sv. Petra, kjer jo vsako leto na veliko soboto pokažejo obiskovalcem. V romanu Sulica beremo, da se je iz prebodene strani vlila velika ploha krvi, ves svet je bil videti krvav, poln krvi. Iz daljave se je razlegal jok. Ves svet je jokal. In spokorjeni stotnik (vojak) je priznal in vzkliknil: »Resnično, ta je bil božji Sin« (Mt 27,34).

Zaključno dejanje človeške zgodovine bo sodba. »Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu in takrat se bodo jokali vsi rodovi na zemlji …« (Mt 24,30 – stari prevod). Sv. Avguštin se sprašuje: »Ali ne bo prišel Gospod potem, ko bodo jokali nad njim vsi rodovi zemlje?« Grozno bodo jokali zaradi trdih besed tistim na levici: »V večni ogenj!« Ali smemo upati, da bo jok vseh narodov pomenil ganjenost, zadnja možnost za kesanje? Videli ga bodo tudi tisti, ki so ga prebodli. »Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli« (Jn 19,37). »Glej, prišel bo na oblakih in videlo ga bo vsako oko in ti, ki so ga prebodli; in jokali bodo nad njim vsi narodi na zemlji. Da, amen« (Raz 1,7).

P. Zdravko

Slovenci v Prekmurju so, po Metodovi smrti, spadali pod salzburško metropolijo v štirih škofijah. Marija Terezija je l. 1777 v Sombotelu ustanovila novo škofijo, v kateri so bili združeni vsi Slovenci onstran Mure. Tako je veljalo do leta 1919, ko je bilo Prekmurje priključeno Jugoslaviji oz. do leta 1923, ko je bila mariborska škofija izločena iz salzburške metropolije in podrejena svetemu sedežu. Prekmurje ji je bilo priključeno kot apostolska administracija (dve dekaniji z 18 župnijami). Leta 1964 se dokončno priključi mariborski škofiji. Leta 2006 pa Prekmurje postane samostojna »Murskosoboška škofija« in sufragan mariborske nadškofije.

Prekmurje je glede duhovnih poklicev veljalo kar za »semenišče« s številnimi duhovnimi poklici. Ko smo lani (2019) slovesno praznovali stoletnico priključitve Prekmurja matični državi, so bili številni duhovniki izpostavljeni kot zaslužni za priključitev. Bilo je zapisano tudi tole: »Slomškove Mohorjeve knjige so bile humus, iz katerega so pričeli kliti tudi številni duhovni poklici. Leta 1935 je bilo iz Prekmurja 480 duhovnih poklicev. To pomeni en duhovni poklic na 250 prebivalcev.« V Vitanju so bili v letih 1950 do 1968 štirje kaplani iz Prekmurja (Ivan Ifko, Štefan Zver, Jože Hozjan in Vili Gumilar. Zadnji je bil res zadnji kaplan v Vitanju.) Vsi so ostali v lepem spominu kot dobri duhovniki. Zdaj pa murskosoboški škof Peter piše: »Škofija nima bogoslovcev« (Sporočila 2/2020).

Iz povedanega sledi, da je bil čas »debelih krav«, ki je minil in zdaj je obdobje »suhih krav«. V omenjenih Sporočilih je statistika stanja duhovnikov. Za vso Slovenijo oz. vse škofije velja skoraj dobesedno enak podatek, da je povprečna starost slovenskih duhovnikov 61 let. Največ je teh, ki so stari med 66 in 75 letom. Ko je v nekaterih državah začelo padati število duhovnih poklicev (l. 1963), je prav v nekaterih drugih, med njimi tudi v Sloveniji, začelo naraščati. Povečali smo Teološko fakulteto, razširili semenišče, zgradili oddelek v Mariboru. Gradili smo nove cerkve in ustanavljali nove župnije. In število škofij se je povečalo! Tu in tam še danes kdo vpraša: »Ali kaj mislite na novo cerkev v novem naselju?« Celo število misijonarjev je padlo in manj je duhovnikov, ki bi spremljali naše ljudi na tujem.

Kako se bodo stvari razpletle, kdo bi to vedel. Zakaj se je vse tako spremenilo, in to v sorazmerno v kratkem času? Kdaj bo zopet čas »debelih krav«? Prosimo Gospoda, da pošlje delavce na svojo žetev!

P. Zdravko

+ MARIJA KNAVS

Pisatelj Ivan Cankar je zapisal: Včasih človeka razkrije ena sama beseda, en pogled, ena kretnja, en nasmeh. Meni je pokojno mamo Marijo ob prvem srečanju pred osmimi leti v času misijona v Mošnjah v resnici najprej razkril njen nasmeh. Kot sem slutil ob njenem nasmehu se je izkazalo kmalu - bila je duhovita. Veliko sva se skupaj presmejala.

Veselje je znamenje, da si blizu luči. In pokojna mama Marija je bila blizu luči – blizu Kristusa.

Razkrilo jo je njeno veselje do petja. Sveti Avguštin je dejal: **Pesem je izraz veselja; in če natančneje premislimo, izraz ljubezni. Kdor torej zna ljubiti Boga, zna peti novo pesem.** Skladatelj Robert Schumann je zapisal: »Naloga pesmi je, da pošlje luč in svetlobo v globino človeškega srca!«

Vse to poslanstvo je s pesmijo vršila pokojna mama Marija. Še zveni v ušesih njen lep glas, ki je bil izraz ljubezni in ki je pošiljal Božjo luč in svetlobo v globino človeškega srca.

S posebno strastjo je pela Marijine pesmi in molila. Če ni nihče začel peti, je poskrbela ona. Mama je zelo častila Marijo Pomagaj. Samo Ona ve, kolikrat je šla po kolenih okrog Marijinega oltarja na Brezjah. Pokojna mama je imela poseben razlog, da je močno častila Brezjansko Marijo.

Mama Marija izhaja iz vasi Doslovče. V družini je bilo sedem otrok – pet fantov in dve deklici. En brat in sestra sta umrla kot otroka. Mama si je po smrti edine deklice želela, da bi rodila še eno punčko. V ta namen je večkrat s kolesom poromala na Brezje. In že čez eno leto 1940 se je rodila deklica, ki ji je dala ime Marija. Verjamem, da zaradi uslišane prošnje na posredovanje Brezjanske Marije.

Kot pojemo v pesmi: »Jaz sem otrok Marijin…«, je to veljalo za pokojno mamo. Dobesedno je bila Marijin otrok.

Mama je kot 15 letno dekle začela delati v tovarni Elan Begunje, kjer je spoznala svojega moža Alojza.

Poročila sta se leta 1963. V zakonu so se rodili trije sinovi: Roman (1964), Slavko (1966) in Bogdan (1973) - ki zaradi tega, ker je mama imela kri RH negativni faktor in ni šla skupaj kri z očetovo, ne bi „smel biti“. Zdravniki so ji odsvetovali tretjega otroka.

Verjamem, da je tudi tega otroka izprosila pri Mariji na Brezjah in doživela ga je kot božji dar.

Oba z možem sta veliko delala (6 dni v tednu), ob nedeljah pa, če je bilo mogoče, šla po dvakrat k sveti maši. Oba sta se razdajala za župnijo Mošnje in za Brezje. V Mošnjah ji ni noben dan ni minil brez rožnega venca in svete maše. Če ni bilo molivke, je za molitev poskrbela ona.

Dokler je mogla, je zjutraj, ko se je zbudila, najprej zmolila molitev za sina Bogdana in vse duhovnike: Jezus, večni Veliki Duhovnik. Ohrani svoje duhovnike v zavetju svojega presvetega Srca …

Mama Marija je bila skrbna in gostoljubna, znala je opozoriti na to, kar je bilo potrebno.

Blizu ji je bila Frančiškova duhovnost. Skupaj z možem je bila članica Frančiškovega svetnega reda. Frančiškova duhovnost je dihala iz nje kot mir in dobro.

Ob njej si začutil, da je mir prostor resničnega prijateljskega srečanja. Od nje nisem slišal nobene slabe besede.

Kjer je mogla je naredila kaj dobrega. Oba z možem sta imela velikodušno srce in mama je še vse do konca, ko je naletela na položnico s humanitarno noto ni bilo njeno tehtanje ali bi kaj dal, temveč koliko!

Mama je bila doma iz Doslovč, Finžgarjeve rojstne vasi. Ta pisatelj je čudovito opisoval svojo mamo, kako je pripravljala jedi za velikonočni blagoslov. Na koncu črtice zapiše: mama svečenica je končala obred. Te besede veljajo tudi za pokojno mamo Marijo. Kot svečenica je končala bogoslužje svojega življenja na tem svetu in se prebudilo v nebeško bogoslužje.

Ko sem jo pred božičem obiskal v domu v Cerkljah je rekla: »Poglej, kdo je prišel, kakšno presenečenje!« Verjamem, da jo je z enakimi besedami sprejel Bog, ko je prestopila prag večnosti: »Poglej kdo je prišel! Kakšno presenečenje!« Vem, da pokojna mama Marija doživlja onostranskost kot presenečenje.

Presenečenje v srečanju s Stvarnikom in z njenimi dragimi, ki so odšli pred njo; V varnosti; Popolnosti; Duhovnosti; Nove zemlje; Razodetja – naenkrat je postala spoznavalka; Ljubezni; Življenja.

Mama Marija, naj bo vaša večnost ena sama pesem in eno samo žuborenje ljubezni. Delo in trud naj vam nebo blagoslovi. Bogu hvala za dar vašega življenja in za zgled močne vere. Večna luč naj vam sveti. Počivajte v miru.

p. Marjan Čuden

+ KATARINA (KATI) PETERLIN
roj. PRAPROTNIK

1. 1. 1930 – 6. 6. 2020

Rojena je bila 1. januarja 1930 v Ljubnem na Gorenjskem v družini enajstih otrok, krščena pa naslednji dan, kar so uradno zapisali tudi kot dan njenega rojstva. Danes je živa samo še sestra Julka. Starši, njeni bratje in sestre so ji vedno veliko pomenili.

Kot mlado dekle se je posvetila delu župnijske gospodinje v Ljubnem in na Homcu pri župniku + g. Karlu Babniku.

Po vojni je prestajala večmesečno kalvarijo na prisilnem delu v ženskem kazensko-delovnem taborišču Ferdrenk na Kočevskem. Ta krivica jo je močno zaznamovala, ni je pa strla. S svojimi sotrpinkami je ostajala povezana.

12. maja 1957 se je poročila z Lovrom Peterlinom. Pred slabim mesecem sta torej skupaj z družino praznovala 63 let skupnega življenja. Podarila sta življenje hčerkam: Majdi, Nadi, Marti in Olgi. Doživela sta rojstvo devetih vnukov in 15 pravnukov.

Odlikovale so jo skromnost, delavnost, predanost in ljubezen do družine in širše skupnosti, katere del smo ji bili še posebej pri srcu bratje frančiškani. Za vse to njeno požrtvovalno delo, molitev in gostoljubje, pripravljenost pomagati, skupaj z možem Lovrom in vso družino skozi vsa leta, je naša Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa, Kati in Lovra hvaležno sprejela medse z največjim priznanjem – posinovljenjem.

Dokler je mogla je vsak dan sodelovala pri pobožnostih in sveti maši – tudi s petjem v zboru in pri ljudskem petju. Vdano je prenašala bolezen in preizkušnje. V spokojnosti je mirno v Bogu zaspala v soboto, 6. junija 2020, ob 4. uri zjutraj.

Kamniški bratje frančiškani se še posebej Bogu zahvaljujemo za dar njenega življenja ter žrtev za družino in občestvo, ki se zbira v cerkvi sv. Jakoba. Sožalje v luči vere možu Lovru ter hčerkam Majdi, Nadi, Marti in Olgi ter njihovim družinam – že Katinemu četrtemu rodu. Zahvala tudi za darove, ki so jih namesto cvetja in sveč za na grob pokojne mame Kati namenili naši frančiškanski družini v Kamniku. Bog povrni!

Pokojni Kati je Stvarnik gotovo že naklonil polno radost nebeške blaženosti. Naj počiva v Božjem objemu!

p. Ciril Božič

Naslovnik province	telefon	fax
Stane Zore **ljubljanski nadškof in metropolit** Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00	01 231 41 69
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana	+386 1 242 9310	
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **	04 537 07 20
Viktor	02	
Polikarp	04	
Tomaž	09	
Milan	11	
Robert	18	
Mari	040 296 319	
Zakristija	26	
Romarski urad	00	
KAMNIK Frančiškanski trg 2 1241 KAMNIK tel.: 064 179 910 kamnik@ofm.si		
Bogdan K.		
Pashal	0593 66 486	
Lavrencij	0593 66 480	
Ernest	0593 66 481	
Franci	0593 66 484	
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470	0590 73 475
Andrej	72	
Marjan	71	
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***	01 242 9 313
porta	300	
gost/podstrešje 1	301	
provincial	310	
sam./žup. arhiv	312	
faks - hiša, ZBF	313	
ZBF	314	
Ambrož M., gvardijan	316	
prov. arhiv	317	
Janko	318	
Marko	322	
faks - Marko	323	
Edvard	324	
Ksaver	328	
pevski kor	334	
regens chori/I. nad. 29	335	
Vid	336	
Pavle, vikar in župnik	337	
rekreacijska soba	342	
knjižnica	343	
šivalnica	344	
župnijska pisarna	345	
zakristija	346	
obednica	347	
klerikat/Mario	351	
LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **	
Regalat	21	
Miran Š.	22	
Andraž	25	
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **	01 583 72 99
Silvin	77	
Bernardin	80	
Gregor	82	
LJUBLJANA - VIČ **in Komisariat za Sv. deželo** Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52	01 244 42 53
Anton	56	
Hieronim	57	
Zdravko	58	
Pepi	59	
Tadej	61	
Boštjan	62	
Komisariat	50	
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **	02 228 51 12
Janez	13	
Benedikt	15	
Franc	19	
Boris		

SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00	
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93	03 583 17 53
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91	
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*	05 330 77 51
Niko	2	
Vili	4	
Ambrož P.	5	
Filip	6	
NOVA ŠTIFTA Nova Štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43	01 836 99 44
NOVO MESTO Frančiškanski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*	07 338 14 79
Peter	1	
Marko	3	
Krizostom	4	
Tomaž H.	7	
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govorilnica	05 678 21 21	
SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **	
Hadrijan	25	
Bogdan R.	28	
Miha	30	
Rafael	33	
Miran V.	37	
SVETA TROJICA Mezinaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICAH sv. trojica@ofm.si	02 720 55 56	02 720 55 56
Jože Urbanija Grabe 33 2277 SREDIŠČE ob Dravi	02 713 40 90 051 265 793	
TUJINA		
COLLEGIO S. ISIDORO Via degli Artisti, 41 00187 Roma Italia *br. Jan Dominik Bogataj*		
ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007		
MELBOURNE - KEW **SS. Cyril and Methodius'** **Slovenian Mission** 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101 *Simon Peter*	0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840	0061 3 9853 6176
SYDNEY MERRYLANDS **St. Raphael's Slovenian Mission** 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160	0061 2 9637 7147 0061 2 9682 5478 mobitel: 0061 409 074 760	0061 2 9682 7692
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919	0039 06 638 02 92
JOHNSTOWN **St. Therese's Friary** 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33	
LEMONT **St. Mary's Friary** 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94	
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68	001 630 257 23 59
NEW YORK **St. Cyril's Friary** 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42	001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Emberšič	benediktdejanemberšič@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Christian Gostečnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david.ofm@gmail.com
Edvard Kovač	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bog@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Jernej Kurinčič	jernej.kurincic@rkc.si
Jože Urbanija	joze.urbanija@gmail.com
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc.	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevar	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com